

VZDOR

časopis utlačanej a vykoristovanej väčšiny

časopis vykoristované a utiskované väčšiny

Marec/Březen 2014

<http://casopis.vzdor.org>

★VZDOR

KAM SME SA TO VRÁTILI?

O NAŠOM „NÁVRATE DO EURÓPY“

Z OBSAHU:

Počkali sme si na Fica, kedy si počkáme na Pentu? - Vyjádření k antikomunistickému cenzorskému zásahu v České republice—Amazon v Brně? Zatím naštěstí ne! - Proti doprivatizácii Telekomu—Solidarita s bojujúcimi robotníkmi v Bosne a Hercegovine—Kam ten svet spěje? - Ohliadnutie za našim "návratom do Európy" - Vykouzlená čísla o nekouzelné situácii— Úžeru nepovažujem za úspech, úspechom je naopak spoločnosť bez úžerníkov! - Nad úlohou a perspektívou revoluční mládeže—Hollý: Právo na minulosť

★VZDOR

Počkali sme si na Fica, kedy si počkáme na Pentu?

Zdravotníci nemocníc Trenčianskeho VÚC si v Prievidzi počkali na Fica. Mali na to viacero dôvodov. Predovšetkým úbohé mzdy vo VÚCkarských nemocniciach, ktoré sú na pokraji krachu. Fica takto „vítalo“ približne 100 ľudí, a to nielen zamestnancov nemocníc Bojnice, Myjava a Považská Bystrica. Nechýbali medzi nimi ani členovia Vzduoru-hnutia práce, ktorí dostali aj možnosť vystúpiť s príhovorom. Prítomným tiež rozdali desiatky letákov s požiadavkami v zdravotníctve.

Útoky na mzdy

Zamestnanci týchto nemocníc pracujú neraz za mzdy okolo 300 € mesačne, nemocnice sú zadlžené a bez peňazí. Práve v neďalekej bojnickej nemocnici bolo ohlásené znižovanie plátov o 150-200 eur mesačne! Situácia je už dlhodobo neznesiteľná, ako sme informovali v minulosti.

Zrovnoprávnenie nemocníc

Zamestnankyne (nejde len o zdravotné sestry, ale aj o ostatný nemocničný personál) nemocníc nám vysvetlili ich hlavné požiadavky: predovšetkým zrovnoprávnenie plátov medzi nemocnicami, ktoré sú priamo pod kontrolou štátu a tými, ktoré sú pod VÚC. „*Za tú istú robotu by sme mali dostať taký istý plat*“, vysvetľuje nám jedna z nich. „*Bolo by dobré, ak by všetky nemocnice prešli pod štát*“, dodáva zamestnanec NsP Myjava.

Zdravotníctvo pre zisk

Mnohé transparenty vyjadrovali nesúhlas s celoplošným prideľovaním (ministrom Rašim) záchraniek súkromnej firme Falck. „*Keď to patrilo pod nemocnice, tak z toho tá nemocnica aj niečo mala, takto to všetko ide do súkromných rúk*“. Každá stanica rýchlej zdravotnej pomoci od štátu dostáva mesačný paušál približne 17 000 eur, služba s lekárom okolo 28 000 eur. Za kilometer jazdy účtuje 79 centov navyše. „*Oficiálne sa zisk pohybuje okolo 5%, ale podľa mojich prepočtov nákladov na mzdy, nájom, opotrebenie zariadenia a ďalších nákladov, to môže byť aj okolo 6500 eur mesačne*“ uviedol náš zdroj zo zdravotníctva. Peniaze, ktoré ostali nemocničným záchrankám v minulosti, šli späť do nemocnice. Teraz končia vo vreckách súkromníkov.

Ďalšou kapitolou sú zdravotné poisťovne, ktoré tu nie sú pre zabezpečovanie starostlivosti, ale pre tvorbu zisku a vysokých prémie. Práve zdravotné poisťovne držia mnohé nemocnice v šachu. „*Na čo má slúžiť taká poisťovňa? Predsa na to, aby zabezpečovala zdravotnú starostlivosť, a to do posledného eura, ktoré bolo na tento účel odvedené, na nič iné zdravotná poisťovňa slúžiť nemá a dnes to tak nie je. Práve tu sú najväčšie úniky peňazí, aj preto dnes stojíme tu. Súkromný sektor nemá v zdravotníctve čo hľadať. Všetko ziskové si rozobrali a tam, kde sa treba len starať, to nechali štátu*“, myslí si predseda Vzduoru-HP Stanislav Pirošík.

Za zamyslenie stoja aj ďalšie dôležité položky v zdravotníctve – lieky a prístroje. Platíme za lieky, ktoré sme preplátili už tisíckrát. Lieky, ktoré majú pomerne nízke vstupné náklady sa predávajú za vysoké sumy, prístroje, ktoré majú zachrániť život sa predávajú za galaktické sumy. Prečo to tak je? „*Trhový systém – trhové ceny. Tu sa všetko vyrába s vidinou zis-*

ku, nie s vidinou pomôcť človeku. Ak by sme odstránili kapitalistický systém, ceny liekov by prudko klesli, lebo odpadá parazitizmus koncernov. Tým pádom by ani poisťovňa nemusela platiť toľké peniaze“ dodáva Pirošík.

Dvojaký meter alebo triedny boj

Pokiaľ sa niekto snaží obmedzovať alebo vyhnat súkromný sektor z verejného zdravotníctva, okamžite má na krku žalobu. Slovenská republika napríklad prehrala súd so spoločnosťou Achmea, ktorá vlastní Union. Na to nám boli zablokované účty a Slovensko bolo pokutované sumou 22 miliónov eur! Koho teda chránia európske súdy? Milióny obyvateľov Slovenska alebo hŕstku finančníkov? „*Keď znížia plat nám, pošlú nás do existenčnej núdze, nikomu zo samostatných analytikov to nevedí, nik sa nepohoršuje, nik nevrázi milióny do reklamnej kampane proti tomu. Napriek tomu, že my nevieme čo bude zajtra a finančné skupiny by si aj naďalej žili skutočne nad pomery. Po ľuďoch sa môže skákať ale, božechráň, aby finančné skupiny prišli o cent zo zisku*“, povedal Pirošík v svojom príhovore.

Za štrajk do basy

Štrajkovať ako zamestnanec nemocnice nie je také jednoduché. Aj keď sa podarí prekonať prvú ťažkosť – strach a nejednotu, ako je na Slovensku zvykom, prichádza druhý problém - právo. Štrajk môže byť postavený mimo zákon a štrajkujúci obvinení z trestného činu. No ani vyhrážanie sa basou pri súčasnej situácii nemusí byť večne udržateľné. Do basy by mala ísť sedieť iná skupina ľudí – tí, ktorí spravili zo zdravia biznis a neustále na ňom bohatnú.

AntiFico nestačí

Klamstvom súčasného režimu je okrem iného aj to, že nám predhadzuje domnelých vládcov – politikov, pričom skutočná moc je v rukách kapitalistov (tí vlastnia a teda ovládajú hospodárstvo). Vyzúrime sa na politikovi a proti finančným skupinám, ktoré riadia krajinu (ale ani proti režimu, ktorý im to umožňuje) sa nepostavíme. Nemali by sme si takto spoločne nabudúce počkať napr. pred sídlom Penty? Nemali by sme svoje platy okrem Ficovho platu porovnávať tiež so ziskami poisťovní? Potrebné je si naozaj uvedomiť, že kapitalistická ekonomika tu nie je pre človeka, ale len pre ekonomiku samotnú, v nej je hnacím motorom maximálny zisk, človek ju nezaujima. A pokiaľ toto zriadenie nezničime, tak to lepšie nebude. Musí byť nahradené takým zriadením, kde sa vyrába pre potreby obyvateľstva. Namiesto Fica prídu iní – o nič lepší (alebo ešte lepší?) zlodeji a dohadzovači.

Bez jednoty to nepôjde

Jedným z dôvodov, prečo sme založili Vzduor-hnutie práce, je spojiť a zorganizovať vykorisťovaných proti kapitalizmu. Pokiaľ budeme riešiť veci len vtedy, keď sa týkajú **bezprostredne** nás, tak sa zmení len málo, lebo vždy budú protestovať len dotknutí. My však potrebujeme, aby sa človek postavil za človeka, nie len kolega za kolegu, a sami v tom chceme ísť príkladom.

Čo presadzujeme

Vzduor-hnutie práce je presvedčené o tom, že situáciu je možné

zmeniť, avšak len silným tlakom zdola (pretože aj tlak peňazí zhora je veľmi silný). Musí sa tu spojiť zdravotnícka i nezdravotnícka verejnosť a musia sa spojiť ekonomické požiadavky s politickými, teda boje o platy a zmenu financovania spojiť s bojom za vyhnanie súkromnej sféry zo zdravotníctva. K tomu musíme využiť pracoviská, odbory, ale aj ulice, zastupiteľstvá či sociálne siete a internet.

Vzdor-hnutie práce parlamentnou aj mimoparlamentnou formou presadzuje tieto body:

Richter ustúpil poisťovňam

Ošetrovanie ľudí v sociálnych domovoch zaplatia zdravotné poisťovne - ale len ak budú chcieť. Návrh novely zákona, ktorý to umožňuje, odklepla vláda aj napriek tomu, že s ním ešte pred týždňom zásadne nesúhlasil minister práce Ján Richter. Svoj názor však zmenil a po včerašom rokovaní spolu s ministerkou zdravotníctva svorne tvrdili, že novela bude krokom vpred a zdravotné poisťovne ju nebudú ignorovať.

Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb však novelou až taká nadšená nie je. Jej predsedníčka Milada Dobrotková hovorí, že bola robená „na kolene“ a sú z nej „smutní a zneistení“. „Novela zákona o sociálnych službách nám stanovuje povinnosť poskytovať ošetrovateľské výkony, no podľa ďalšej novely nie sme zdravotníckym zariadením. Jeden rezort nám teda ukladá povinnosti, druhý iba dáva možnosť, aby nám boli aj preplatené,“ vysvetľuje Dobrotková.

Domovy sociálnych služieb podľa nej nemajú istotu, že im výkony budú zo zdravotného poistenia uhradené. „Ak je v zákone slovičko ‚može‘, každá poisťovňa si to vyloží tak, že nám nebude preplácaných ani tých deväť výkonov,“ myslí si Dobrotková.

V Košiciach dostane bývanie z 200 rodín iba 5

Taká je najnovšia štatistika. Hlavnou príčinou je nedostatok mestských bytov. Ako vyriešiť obrovské množstvo žiadostí? mesto Košice vymyslelo "originálny" spôsob! O tom, kto dostane byt, sa najnovšie žrebuje.

Mesto dostalo 216 žiadostí od obyvateľov, ktorí mali záujem získať byt. Šťastie malo len päť uchádzačov. Nových nájomníkov piatich bytov v hybridných domoch v Košiciach dokonca žrebovali pod dohľadom notárky.

Ako uviedla viceprimátorka Renáta Lenártová, "sú to staršie byty, každý potrebuje rekonštrukciu, aby bol užívaniaschopný. Ľudia, ktorým boli byty pridelené, sú väčšinou mladí, zamestnaní ľudia."

Takže, aby mohli títo ľudia dôstojne bývať, budú musieť ešte investovať. V podstate zaplatia to, čo by inak malo platiť mesto, keďže sú to jeho byty. Je to vizitka celého dnešného systému, v ktorom si mladí pracujúci ľudia nemôžu z platu dovoliť riadne bývanie. Ak nemajú skončiť ako bezdomovci, absolvujú nedôstojné žrebovanie. A čo tých zvyšných vyše 200 uchádzačov?

Mesto má ešte približne 60 bytov, no časť z nich je vyčlenená na dočasné riešenie nájomníkov, ktorí prišli o byt pri reštitúciách, ďalšia na realizáciu súdnych rozhodnutí, ale ponúkajú z nich aj zamestnancom mestských podnikov.

"Pridelovanie bytov žrebovaním je maximálne transparentné. Kritériá a podmienky prenájmu sú zverejnené na stránke mesta a každý má možnosť sa prihlásiť," povedala Lenártová.

Navrhujeme, aby sa žrebovalo aj o tom, kto bude vo vedení mesta a za aký plat. Bývať má právo každý, kto pracuje. Bývanie je právo, nie lotéria. Uvedomujú si vôbec predstavitelia Košíc zvrhlosť tohto počínania? Veď oni hrajú hazardnú hru so životmi radových obyvateľov.

- Absolútna podpora zamestnancom zdravotníctva, snaha o získanie podpory čo najväčšieho počtu zamestnancov ale i nezdravotníckej verejnosti

- Záchranne služby v rukách nemocníc

- Zrušenie súkromných zdravotných poisťovní, prísny dohľad nad štátnou poisťovňou

VZDOR—HP

Havířovská nádražní hala

Ukážku ignorace i nezájmu předvádí ministr dopravy za hnutí ANO Antonín Prachař, když se jedná o tématu zachování či likvidace nádražní haly v Havířově. Halu, postavenou v 60. letech, si přál jeho předchůdce ve funkci Zdeněk Žák zachovat. Podle jeho názoru by se měla velká hala opravit a zkvalitnit, nikoliv demolovat. Podobný názor má i sdružení důl architektury, památková asociace ASKOR a Česká komora architektů. Její zástupci se s ministrem za hnutí ANO, před volbami se prezentující jako spása přišlá z nebes, chovající se dnes „překvapivě“ jako každá jiná buržoazní strana, setkali a snažili se mu argumenty vysvětlit, proč je pro město výhodné nádražní halu zachovat. S křikem byli prakticky vyhozeni. „Snažili jsme se pana ministra přesvědčit, že jeho postoj je založen na nepřesných informacích, které mohou negativně a nevratně ovlivnit část našeho města. Začal na nás doslova řvát, co po něm chceme, když se všechny státní orgány vyslovily pro demolici.“ Tolik svědectví oněch zástupců. Kritický je bývalý ministr žák. „Pan ministr už poněkolkáté velmi razantně rozhodl o něčem, o čem vůbec nic neví. Lidé v Havířově by si měli uvědomit, že už nikdy nebudou mít tak velkorysý nádraží jako dnes. Nahradí je pouhý přístřešek“. Havířov je součástí upadajícího a kapitalismem velmi strádajícího severomoravského regionu. Je to pro něj další zbytečná rána a ukážka nezájmu i neprofesionality buržoazních politiků.

Padlí tresty pro útočníky z Duchcova

Soud 19. března potrestal skupinu útočníků z Duchcova, jejichž čin vyvolal tolik vášni po celé republice. Pět trestů padlo v rozmezí od jednoho do tří let. Útočníci navíc zaplatí napadenému manželskému páru 120 000 Kč. Útok, spáchaný v květnu 2013, kdy skupina mužů romské národnosti brutálně napadla manželský pár, umožnil neonacistickým i rasistickým (do nichž patří mnohé tzv. „oficiální“) strukturám rozpoutat takovou atmosféru, která je pro tento režim ideální. Pracující, místo aby se obrátili proti svým vykořisťovatelům a jejich loutkám - politikům, tak vyšli do ulic obviňovat se situací ve státě navzájem. Vše bylo obestřeno médií podporovaným mýtem o „zvyhodňování cikánů“. Nedávný rozsudek, který již ale není tak zajímavý, aby o něm někdo šířil zevšeobecňující fráze, jen potvrzuje, že žádné zvyhodňování jakékoliv etnické skupiny se v ČR nekoná. Ale je pravda, že jistá skupina zvyhodňována je, je jí vládnoucí třída, buržoazie. Ta svojí politikou plodí ghetta, lumpenproletariát a sociální nerovnost. To vede k takovým činům, jakými byla kauza v Duchcově. Pak na řadu přicházejí rasistické a nacionalistické vášně rozbíjející třídní jednotu proletariátu a oslabující možnost organizace pracujících proti svým pánům. Co je tedy v této, na první pohled již dokončené kauze podstatné? Jaký výsledek? Rodiny budou napadány dále, napadat je budou ti, kteří jsou zvyklý žít takovým životem, kteří jsou deprimovaní a degenerovaní režimem. Ti skončí ve vězení, a jim podobní, tedy také „obyčejní lidé“ jen s jinou barvou kůže, budou házet zápalné lahve na obytny nevinných. Ne ti, kteří zničili celé části měst a regionů privatizací a spekulací, ne ti, kteří sociální kořeny kriminality vytvářejí, ti budou jen tleskat v pozadí. To je buržoazní spravedlnost.

Vyjádrení k antikomunistickému cenzorskému zásahu v České republice

V České republice (ČR) došlo v únoru tohoto roku k dalšímu cenzorskému zásahu vůči mladým komunistům - konkrétně proti jednomu z nejsledovanejších regionálních webových stránek Svazu mladých komunistů Československa (SMKČ). Poté, co si jistý pan, dle svých slov "demonstrant proti propagaci třídního boje" (to je jako bojovat proti propagaci gravitace), Kinter, stěžoval na obsah stránek ksmprbrno.wbs.cz, byly tyto stránky provozovatelem webhostingu websnadno.cz zablokovány. Stránky projevovaly názory dvou v ČR legálních občanských sdružení, výše zmíněného SMKČ a také Komunistického svazu mládeže (KSM). Toho KSM, který před několika lety zvítězil v soudní při s Ministerstvem vnitra ČR, jež se ho léta snažilo zlikvidovat.

I když se jedná o zdarma poskytovaný webhosting, důrazně protestujeme proti zablokování stránek. Protestujeme proti tomuto kroku také proto, že se zakládal na zjevně nesmyslných a nepravdivých argumentech. Mezi záminkami „vyniká“ "propagace třídního boje", což je filozofický pojem, o jehož propagaci ani nemohlo jít a nešlo, nebo tvrzení, že heslo "bojuj za socialismus!" je výzva k násilí (stejnou výzvou je tedy asi i "bojuj za demokracii!"), či tím, že dokonce i Che Guevara byl stěžovatelem nazván masovým vrahem. Domníváme se, že blokáce webu souvisí s novou, trapnou vlnou antikomunismu, "vedenou" umírající Občanskou demokratickou stranou (ODS), rozpoutanou v ČR po nedávném úmrtí významného představitele dřívější Komunistické strany Československa (KSČ), s. Vasilu Biľaka, na jehož pohřbu měl klub SMKČ Brno své zastoupení. Podnikli jsme základní právní kroky, ale za každé vyjádření domácí i mezinárodní podpory budeme velmi vděční. Je to poprvé, kdy byly v ČR, od začátku s otevřeným pojmenováním důvodu jako politického, zablokovány stránky komunistické organi-

zace. To si buržoazní režim v ČR nedovolil, ani když byl KSM po nějakou dobu rozpuštěný. Závažným precedentem v boji současného režimu proti opozičním názorům byla však už proti SMKČ organizovaná hysterická kampaň po zveřejnění materiálů poukazujících na pravou tvář politiky bývalého prezidenta Československa a později ČR, reprezentanta obnovy kapitalismu v naší zemi, Václava Havla. Poskytovatel služeb webu tehdy ovšem hovořil o technických problémech - o (hackerských) útocích i v situaci, kdy už se žádné útoky nekonaly (v lednu 2012 a později), aby následně přestal komunikovat s představiteli SMKČ úplně. Na výzvy, dotazy a žádosti o to, aby oficiální stránky legální organizace, jež byly včas a v plné výši zaplacený, obnovil, nereagoval. V té situaci navíc nebyl vykonán proti SMKČ či čemukoliv, co by s ním souviselo, žádný právní krok. Neexistovala tedy ani tato záminka, a přesto poskytovatel přestal plnit své služby, které byly podle zákona a včas objednány a uhrazeny. Pozorný čtenář jistě pochopí, proč jsme celou situaci v časech tehdejší hysterie a s vědomím toho, jak funguje právo buržoazního systému, neřešili.

Dnes, při repríze tohoto případu, protestovala proti této cenzuře okamžitě i senátorka Parlamentu České republiky zvolená za Komunistickou stranu Čech a Moravy (KSČM), s. Marta Bayerová. Další demokraticky smýšlející lidé se přidávají poté, jak postupně zveřejňujeme informaci o cenzuře na www.websnadno.cz na základě absurdních "stížností", na které bylo v předchozím případě, p ř e d c h o z í m a d m i - nem www.websnadno.cz, reagováno větou "toto politické vyznání v ČR není trestné".

Klub SMKČ Brno

David Pazdera - administrátor stránek www.ksmprbrno.wbs.cz

Vzdor—hnutie práce a železničiarisky robotnícky odborový zväz prehlbujú spoluprácu

Dňa 21. marca sa v Novom Meste nad Váhom konalo už druhé spoločné stretnutie organizácií Vzдор-HP a Železničiariskeho odborového zväzu. Zástupcovia oboch organizácií sa zhodli na neľudskosti súčasného kapitalistického režimu, ktorá sa prejavuje aj v železničnej doprave. Odborári vysvetlili členom Vzдор-HP ako bolo už 12 predákov prepustených zo zamestnania napriek odborovej imunity, medzi nimi i sám predseda ŽROZ Ján Margala. Protiľudovosť kapitalizmu a jeho politikov sa prejavila aj v hromadnom prepúšťaní na železnici.

Obe strany si prisľúbili vzájomnú pomoc, predovšetkým v oblasti práva, ale i vzájomnej podpore pri politických cieľoch. Ak obe strany začnú plniť body spolupráce, tak to bude spolupráca dlhodobá. Medzitým sa už členovia Vzдор-HP stretli s ďalším zamestnancom železníc a odborárom, ktorému rovnako hrozí prepustenie z práce.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

Vzdor-strana práce a Železničiarisky robotnícky odborový zväz:

1. Odsudzujú prepustenie 12 odborárov Železníc, napriek ich odborárskej imunity a žiadnym priestupkom voči pracovnej disciplíne, vrátane predsedu ŽROZ Jána Margalu. Budú podnikat' všetky právne kroky pre preukázanie neoprávnenej prepustenia z práce. Súdne preťahy v týchto veciach považujú za účelové.

2. Odmietajú snahy o privatizáciu nákladnej dopravy, ktorá bola vždy zisková. Vykazovanú stratu považujú za zámienuku pre privatizáciu. Odsudzujú aj hromadné prepúšťanie na železnici ako takej. Pokiaľ je v súčasnom ekonomickom systéme nevyhnutné hromadne vyhadzovať ľudí z práce, tak odmietajú aj tento ekonomický systém a presadzujú systém, v ktorom to nie je nutné - socializmus.

3. Presadzujú zrušenie inštitútu exekútora, ktorý z chudoby robí ešte väčšiu chudobu a má na svedomí aj množstvo samovrážd. Pokiaľ človek, ktorý prišiel o prácu má problém zaplatiť účet napr. za 100 €, o to väčší problém bude mať zaplatiť exekútorovi niekoľkonásobok tejto sumy. Inštitút exekútora považujeme za ľudský hyenizmus a bezprácný zisk vymáhateľov. Dlhé sumy majú riešiť priamo súdy, bez ich násobenia.

4. Presadzujú zákaz nebankových poskytovateľov pôžičiek. Túto činnosť považujú za úžeru a príživníctvo.

V Novom Meste nad Váhom 21. marec 2014

Pravda zůstane pravdou,
i když je v menšině!

LENIN

Svaz mladých komunistů Československa

www.komsomol.cz

Amazon v Brně? Zatím našťestí ne!

V minulých týždňoch sme si v Brně mohli na vlastnú kúži ověřit, jak si buržoazní levice v podobě sociální demokracie představuje „vytváření“

nových pracovních míst. Primátor Roman Onderka společně s předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou se za každou cenu snažili dotlačit Zastupitelstvo města Brna k rozhodnutí, které by mělo minimálně na nejbližších pět let zásadní dopad na život místních obyvatel. Jejich snaha dostat do Brna jako investora americkou firmu Amazon, zaměřenou na internetový obchod (Amazon chtěl mít halu hotovou co nejdříve, aby stihnul letošní vánoční sezonu), a jako zprostředkovatele developerskou firmu CTP Invest, která již nějakou dobu v dané lokalitě působí a určitou část pozemků vlastní, byla až úsměvná, ale jistě ne překvapivá. Hlavním argumentem pro Amazon a CTP Invest bylo, že v době krize vytvoří nejméně 1500 nových pracovních míst. Ale jaká je realita?

Amazon by Brnu mnoho dobrého nepřinesl a důvodů je hned několik. Extrémní nárůst kamionové dopravy by v řadě městských částí negativně ovlivnil nejen životní prostředí, ale také otrěsy způsobené projížděním nákladních vozidel by časem mohly narušit stabilitu domů lidí žijících v dané oblasti. Dále by vlivem zvýšené zátěže silně utrpěly silnice, které

by byly pod takovým náporem velmi brzy zdevastovány a sjezdu na Černovickou terasu, na který Brno čeká už roky, bychom se jistě beztak nedočkali dříve než po roce 2017. Je až s podivem, že koaliční strany, a to hlavně ODS, nedokázaly za celou dobu existence Černovické terasy jako průmyslové zóny vytvořit adekvátní podmínky pro její fungování s minimální zátěží na její okolí. Je vůbec otázkou, jestli to měly alespoň někdy v plánu.

Argument, týkající se řešení nezaměstnanosti vytvořením nových pracovních míst, je naprosto lichý. Tyto „balírny“ se zaměřují na přijímání nekvalifikovaných pracovníků, které „zaměstnávají“ v otrockých podmínkách a hlavně za ně nemají žádnou zodpovědnost, protože daný objekt skladu a překladiště by měl Amazon pouze v nájmu, skutečným investorem tak je developerská firma CTP Invest, která měla pro Amazon postavit halu a vykoupit pozemky pod ní.

Jaké jsou pracovní podmínky v podobných balírnách a montovných? I díky řadě protestů v zahraničních provozovnách Amazonu ze strany zaměstnanců proti tomu, jak s nimi bylo zacházeno, si lze vytvořit docela dobrou představu o tom, jak se tato americká korporace dívá na lidská práva jako taková, jakým způsobem fungují její provozovny, a tedy, jak rovněž měla fungovat i ta v Brně. Lidé jsou zde zaměstnáváni na dobu určitou ve čtyřsměnném provozu na hodiny intenzivní práce bez možnosti udělat si jen krátkou pauzu proto, aby stihli v co nejkratším čase zabalit co nejvíce zásilek, které se

následně rozvezou po celé Evropě. Kdo není dostatečně výkonný, nemá pro Amazon žádnou hodnotu. Lidé pracující pro Amazon jsou zaměstnáváni jen prostřednictvím pracovních agentur, které s nimi také nejednají v rukavičkách.

Dalším problémem je, že tato pracovní místa by nebyla určena ani tak pro nezaměstnané z Brna a okolí, jako spíše pro lidi, které si tyto agentury dovezou ze Slovenska nebo z Ukrajiny jen proto, aby ušetřily. Jednoduše vykořisťování v praxi. Celkově se dá tedy říci, že Brnu ani jeho občanům by Amazon rozhodně nepřinesl žádná pozitiva, počet nezaměstnaných by se nesnížil a navíc by utrpěly naše silnice, životní prostředí a kvalita života lidí žijících v okolí této haly. Daná lokalita je sice určena jako průmyslová zóna a je v zájmu města aktivně hledat firmy, které ji zaplní, ale podle mého názoru by to měly být takové podniky, které budou pro město Brno skutečným přínosem. Je tedy dobře, že se, ať už z jakýchkoliv důvodů, Zastupitelstvo města Brna (samozřejmě i zastupitelé za KSČM) postavilo proti Amazonu (na rozdíl od např. Dobrovíze u Prahy, kde zastupitelé těsnou většinou schválili i přes nesouhlas místních občanů vybudování distribučního centra Amazonu), protože negativa této pochybné „investice“ jednoznačně převažují nad pozitivy. I přesto ale nebezpečí výstavby provozovny Amazonu nebo jiné podobné společnosti v budoucnu stále trvá.

Jiří Hráček

VZDOR—strana práce chce zakázat' zisk bankám

Zakázat' zisk bankám ako jeden z krokov riešenia nezamestnanosti na Slovensku. To je riešenie, ktoré chce strana presadzovať aj na pôde Európskeho parlamentu (EP), do ktorého jej zástupcovia kandidujú.

„NBS oznámila čistý zisk bánk na Slovensku od januára do augusta minulého roku vo výške 390,3 mil. eur. Ak by sme tieto peniaze v spomenutom období reinvestovali do zamestnanosti, dokázali by sme priamo platiť približne 100 000 nezamestnaných sumou 500 Eur v hrubom každom mesiac! Ak si uvedomíme, že títo ľudia by vykonávali prácu, ktorá by prinášala výnosy, tak tento jeden zákaz úžery by priniesol zníženie nezamestnanosti minimálne o polovicu! Banky a finančné skupiny sú v súčasnej dobe najväčšími parazitmi prisatými na pracujúcej triede.“

Všetky peniaze, ktorými operujú,

pochádzajú z práce ľudí. Dnes sa tiež stalo realitou, že človek, ktorý chce strechu nad hlavou, si musí vziať hypotéku a preplatiť banke niekoľko tisíc eur len tak na úrokoch. Tie si však musí, na rozdiel od banky, riadne odpracovať. Ide o úžernický bezprácný zisk, ktorý by mal byť postavený mimo zákon ako príživníctvo.

„Korporácie, ktoré ovládajú EÚ si dokážu presadiť, že nestratia ani cent zo svojich obrovských ziskov – počas krízy dokonca zisky násobia. Na druhej strane v spojení so sociálnymi škrtmi pre pracujúcich počúvame od analytikov, ekonómov, médií či politikov slová ako „zodpovednosť“, „nevyhnutnosť“ či „odvaha“. Je to dôkazom toho, že kapitalizmus, ako aj samotná Únia, stoja na strane vykorisťovateľov a hája výhradne ich záujmy. My chceme v tomto boji presadzovať naopak záujmy triedy vykorisťovaných.“

Prácu bánk by mal prevziať štát a výnosmi by mal riešiť sociálne otázky obyvateľov. Banka má podľa nášho názoru ľuďom slúžiť, má byť akýmsi fondom obyvateľstva, ktorý im dokáže poskytnúť úvery s minimálnym úrokom a nahromadené peniaze využíva pre výstavbu hospodárstva a tvorbu pracovních miest. Návraty z investícií by mali patriť celej spoločnosti, nie jednotlivým magnátom.

Zákaz zisku bankám chcú zástupcovia VZDOR – strany práce presadzovať na Slovensku, ale aj v rámci ostatných krajín s pomocou spriatelenej strán.

Samozrejme si uvedomujeme, že riešenie nezamestnanosti je oveľa zložitejšie, no aj na tomto príklade chceme ukázať, že kapitalizmus nie je schopný zabezpečiť slušný život väčšine, ale len úzkej skupine oligarchie.

Proti doprivatizácii Telekomu, za vyvlastnenie Deutsche Telekom!

Sme pobúrení zámerom vlády predat' 49% akcií, ktoré Slovenská republika vlastní v telekomunikačnej firme Slovak Telekom. Strana Roberta Fica, ktorá nielen že počas celej doby existencie strany Smer-SD vystupuje ostro proti privatizácii a i v poslednej volebnej kampani presviedčala občanov o tom, že strategické podniky budú v rukách štátu, robí dnes pravý opak.

Za akých podmienok a za akú sumu – to je utajené, napriek tomu, že vláda nepredáva osobný podiel Roberta Fica, ale podiel Slovenskej republiky! Rozpredáva náš majetok! Aké sú oficiálne dôvody predaja?

1. Zníženie štátneho dlhu – čo nám však vôbec nepomôže, nakoľko ten neustále rastie a aj keby sa všetky peniaze použili na jeho zníženie, je len otázkou krátko času, kedy budeme opäť na rovnakej úrovni. Dlh verejnej správy sa momentálne pohybuje okolo 40 miliárd EUR, predaj podielu aj za 1 miliardu by ho znížil len zanedbateľne. Riešenie štátneho dlhu si vyžaduje iné – ráznejšie a systémové zmeny v hospodárstve. Na predaj už toho priveľa neostáva, skôr sa pozeráme opačným smerom a nevidíme najmenší dôvod na to, aby (kvalifikovaná a lacná) práca nášho národa a naše (lacné) prírodné zdroje vytvárali obrovské zisky kadekomu, len nie tomuto národu.

2. Vytvorenie projektu jednej zdravotnej poisťovne – zdravotným sestrám, ale aj nezdravotníckemu personálu v slovenských nemocniciach, sa siahajú na platy alebo sú úboho nízke (posledné prípady Bojnice, Martin, Myjava). Nik sa nezaobráť tým, ako títo ľudia žijú. Na druhej strane sa k majiteľom poisťovní pristupuje v rukavičkách a treba ich riadne vyplatiť za to, že im náš zdravotný systém produkoval zisky. Presadzujeme vyhlásenie zákona o jednej – štátnej zdravotnej poisťovni s vylúčením súkromného angažovania sa v zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti a jej zneužívanie pre vlastné obohatenie sa. Poisťovne štát nemusí vyvlastniť ani kúpiť, ale len zakázať ich činnosť. S majetkom nech si naložia po svojom. Súkromným zdravotným poisťovniam treba odkázať to, čo počávajú obyvatelia Slovenska už dlhé roky – je ťažká doba, musíte sa uskromniť. Nad životmi majiteľov a manažmentu si netreba lámať hlavu, sme presvedčení, že aj po zákaze ich pôsobenia v zdravotníctve budú mať nadštandardné životné podmienky. Na druhej strane štátna poisťovňa musí

podliehať podrobnému dohľadu, každá zmluva musí byť verejná, korupcia tvrdo trestaná a neprimerané odmeny, o ktorých si manažment rozhoduje sám, zakázané. Všetky peniaze musia byť vrátené späť do systému.

3. Nemecký akcionár riadne nevypláca dividendy: už len z tohto dôvodu by mal byť obžalovaný a jeho podiel v Telekomu vyvlastnený. Ak nemeckému „partnerovi“ neprekáža, že okráda Slovenskú republiku o milióny eur, ani Slovenskej republike by nemuselo prekážať vyvlastnenie zlodēja. Postoj, aby sme im radšej predali celý podiel a vyhlási sa tak naťahovaniu o dividendy, považujeme za zbabelý a namiesto kapitulácie presadzujeme ofenzívu.

V súčasnosti má Slovenská republika 49% podiel vo firme Slovak Telekom a.s., Deutsche Telekom vlastní 51% akcií a firmu ovláda aj manažérsky. Účasť SR na riadení podniku je prakticky minimálna.

Vzdor – hnutie práce si uvedomuje, že na riešenie základných rozporov súčasného zriadenia sú potrebné zásadné zmeny vo fungovaní spoločnosti, kedy súčasná diktatúra vykorisťovateľskej menšiny proti drviwej väčšine spoločnosti musí byť nahradená diktatúrou vykorisťovanej väčšiny proti bývalým vykorisťovateľom.

Dnes aj keď spoločnosť ešte nie je pripravená vykonať rázne zmeny vo fungovaní systému, chceme bojovať o každý kúsok v prospech spoločnosti a v neprospech kapitálu. Nie je prijateľné, aby tí, ktorí sa topia v miliónoch vďaka našej práci, nás počúvali o tom, že si vraj „žijeme nad pomery“.

VZDOR
hnutie práce

komunista
vlastenec
internacionalista

Vasil Biľak

www.komsomol.cz

Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ) přijal ve čtvrtek ráno smutnou zprávu z Bratislavy. Ve věku nedožitých 97 let nás opustil dlouholetý vedoucí funkcionář KSČ Vasil Biľak. Jméno tohoto muže, tak často hanobené buržoazními médii, znamená symbol období konsolidace společenské a politické situace v naší vlasti – spojené s úspěchy i prohrami této doby. Na osobnost Vasila Biľaka se sice nedíváme nekriticky, vytknout mu musíme jeho zásadní podporu neschopného Alexandra Dubčeka a federalizace, která mimo jiné odstartovala konec socialistického zřízení a rozpad naší vlasti. Avšak ocenit musíme jeho zásadové postoje v krizových letech 1968 a 1969. I přes davovou psychózu, i přes útoky zmanipulované veřejnosti a medií řízených pravici, dokázal zůstat věrný socialismu. Souhlasíme s tím, že pokud by se plně realizovalo tzv. Pražské jaro, socialismus by v naší vlasti rokem 1968 skončil. I když není období po dubnu 1969 jen plně pozitiv, byl to kromě jiných význačných soudruhů v prvé řadě Vasil Biľak, jemuž se podařilo zabránit excesům roku 1968 a nasměrovat vývoj k důslednějšímu budování socialismu v naší vlasti, spojenému i s růstem sociálního standardu. Byl to právě Vasil Biľak, který se stal trnem v oku všemožným technokratům nebo zastáncům perestrojky, která následně systém rozložila. Biľak i v letech kapitalistického režimu zůstal na rozdíl od mnoha svých spolupracovníků věrný socialismu, věrný marxismu-leninismu, nikdy své předchozí názory nerevidoval v duchu dobové módy. Zvláště pevnost jeho postojů po r. 1989 se pro nás stala symbolem stálosti ve smýšlení. Dějinný vývoj potvrdil potřebu porážky kontrarevoluce v roce 1968, stejně jako zrádnost a nebezpečí reformismu a všelijakých maloburžoazních tendencí. Ve Vasilu Biľakovi odchází muž, nejslavnější politická osobnost dodnes žijící v prostoru bývalého Československa. Naše upřímná soustrast patří jeho rodině a všem soudruhům.

Čest jeho památce!
Ústřední rada SMKČ

Kam ten svět spěje?

Když se dívám na televizi, zvláště na Novu, tak se nestačím divit, kam až ta kapitalistická demagogie může vést. Například k událostem na Ukrajině, tak jednostranné zprávy, jaké předvádí Nova už hraničí možná i se žalobou, kupř. na § 260, Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. Nemálo důkazů ukazuje, že se faktické moci na Ukrajině chopila krajní pravice a nacionalisticko - fašistické strany a spolky, příznivci tzv. národního hrdiny Bandery, i když tyto důkazy jsou, posílal jsem jim i odkazy např. z YouTube, tak to ze strany TV Nova bylo bez odezvy, nikde ani zmínka o násilném chování polovojenských fašistických bojůvek, které kupř. se zbrání v ruce v ukrajinském parlamentu "bdí nad správností hlasování poslanců", nebo vypalují sekretariáty opozice, jsou napadáni členové opozice, je doslova a do písmene buzerována policie, nebo státní úředníci, samozřejmě že opět se zbrání v ruce!

Toto vše vlastně je propagace fašismu, i když z nich spíše naopak dělají hrdiny z Majdanu. Dle mého by stálo za to, nahlásit příslušným úřadům podezření ze spáchání trestného činu s odkazem na § 260. Nyní ale k podstatě věci, v současné době totiž kapitál, reprezentovaný vládou USA ukazuje, kam může směřovat vývoj ve světě. Není to tak dávno, kdy bylo podporováno rozdělení Jugoslávie, a to je mnohem menší země než je Ukrajina, kde je mnohem více znát rozdrobení země, ale najednou co se týče Ukrajiny, oddělení Krymu nebo i jiné části Ukrajiny nepřichází v úvahu, proto, že by to narušilo celistvost země. Jaký veletoč ze strany USA a EU, najednou se nikdo nemůže oddělit od Ukrajiny, i když kupř. u Krymu je to hodně diskutabilní, myslím tím v prospěch oddělení, vždyť kdo si přečte alespoň základní údaje o Krymu, tak musí uznat, že na to mají občané Krymu právo.

Krym patřil ve své historii pod několik říší, např. Římskou, nebo Byzantskou, pak patřil Krym Tatarům, a to až do r. 1783, kdy ho anektovalo carské Rusko a po občanské válce v Rusku v r. 1921 začal být Krym součástí tehdejší RSFSR. 19. února 1954 byl z iniciativy N. S. Chruščova Krym vyňat z Ruské SFSR a administrativně přičleněn k Ukrajinské SSR při příležitosti třicetého výročí Perejaslavské rady - příklonu Ukrajiny k Ruské říši. Důvodem byly "blízké ekonomické a kulturní vztahy Krymské oblasti s Ukrajinskou SSR". Po rozpadu SSSR byl samozřejmě Krym nadále součástí Ukrajiny, obyvatelům to zatím nijak nevadilo, Ukrajina s Ruskem spolupracovala, nijak neomezovala občany Krymu, vždyť byla kvůli většině Rusů v této autonomní oblasti povolena ruština jako druhý úřední jazyk. Po fašistickém státním převratu na Ukrajině, nikoli lidovém, jak se nám naše média snaží prezentovat, jako jedno z prvních "demokratických" věcí bylo odhlasováno zákaz ruštiny jako dru-

hého úředního jazyka. A tím vše začalo, pak se Krym postavil proti, vytvořil si své vedení, nezávislé na ukrajinské vládě a určilo datum referenda, na němž se má rozhodnout, zda chtějí být občané Krymu součástí Ukrajiny či nikoli.

To mělo samozřejmě bouřlivou odezvu na Ukrajině, vládní činitelé Ukrajiny jasně řekli, že v žádném případě neuznají výsledek referenda, který by mohl znamenat odtržení Krymu od Ukrajiny, na to i reagovali fašistické bojůvky, že to půjdou Krymu "vysvětlit", čehož se krymské vedení samozřejmě zaleklo a až pak souhlasilo s tím, aby Ruské jednotky, které byly na Krymu dislokovány po dohodách s Ukrajinou, tzn. že ne nelegálně, opustili kasárna a pomohli Krymu ochránit hranice s Ukrajinou, strategická místa apod. Ono se to také špatně odlišuje, ne všechny uniformy automaticky znamenají, že to jsou ruští vojáci, v uniformách podobných těm ruským je plno zdejších členů domobrany z proruských příznivců Krymu. To že Putin a Rusko se postavilo na stranu Krymu je zcela logické, je zde většina obyvatel ruské národnosti, dále Krym projevil zájem se opět po dlouhých letech přidat k Rusku, ale hlavně si za tento stav může nesmlouvavé chování ukrajinské vlády, kdyby nevyhrožovala Krymu a nyní i dalším částem Ukrajiny, tak by se situace takto neeskalovala.

Nad tím by se měla EU a USA také konečně zamyslet a naopak, než podporovat agresivní ukrajinskou politiku, tak ji mírnit a doporučit vládě Ukrajiny třeba i souhlasit s odtržením některých částí Ukrajiny, když si tak občané DEMOKRATICKY rozhodnou v místních referendech, když to šlo v Jugoslávii, proč by to najednou nešlo na Ukrajině. Nebo je lepší, dle logiky ukrajinské vlády, EU a USA, aby tyto oblasti přes odpor k současné Ukrajině byli nadále její součástí? To chtějí např. partyzánskou válku, nebo teroristické útoky ze strany těch, co nechtějí být s Ukrajinou? Nebo to je vše úplně jinak? USA potřebují celistvou Ukrajinu z geopolitických ale i strategických důvodů ale nechtějí to nahlas říci a oblbují nejen Ukrajince ale celý svět? Nebude v tomto jádro pudla, západní a americký kapitál, samozřejmě i US army, potřebuje být na hranicích s Ruskem, to je určitě úkol číslo jedna a ne žádná demokratizace Ukrajiny, jak se nám snaží namluvit. Tak se občané probud'te, nevěřte tomu, co vám do nekonečna omílají naše a světové sdělovací prostředky, vždyť je za tyto "pravdy" platí. Snad už to nebude dlouho trvat a pravda se ukáže, celosvětová revoluce tyto lháře a jejich pomahače smete a pravda zvítězí!

Revoluce nebo válka, život nebo smrt!

Roman Kovařík, autor blogu *Revoluční listy*

Solidarita s bojujúcimi robotníkmi v Bosne a Hercegovine

Boj robotníkov a celej pracujúcej populácie v Bosne a Hercegovine sa objavil v médiách vo forme

pouličných bojov a horiacich vládných budov. Tento boj je absolútne oprávnený a Európska sekcia Medzinárodnej koordinácie revolučných síl a organizácii- ICOR (ktorej riadnym členom je aj Vzдор- hnutie práce) deklaruje s robotníkmi plnú solidaritu.

• Počas mesiaca stovky robotníkov demonštrovali pred lokálnou vládou v Tuzle proti zničeniu 10 000 pracovných miest, predovšetkým v štátnom sektore. Nezamestnanosť dosiahla 44%; 58% mladých

fudí je bez práce. Robotníci požadujú vyplatenie miezd za niekoľko mesiacov. Jedna tretina populácie žije pod hranicou chudoby alebo len mierne nad ňou.

• V kontraste s tým, viac ako polovica štátnych výdavkov ide pre 13 systémov verejnej správy so 160 ministerstvami. Demonstranti sa inšpirovali myšlienkou Parížskej komúny z roku 1871 a okrem iného požadujú 5 bodový program, v ktorom by politici mali poberať priemernú mzdu 420 €.

• Medzitým sa protesty rozšírili aj do Srbska. Aj tam pracovníci požadujú vyplatenie miezd. Úseky ciest a železníc boli zablockované.

• Robotníci požadujú, aby boli vzaté späť podniky sprivatizované EÚ. EÚ má údajne priniesť prosperitu pre populáciu všetkých krajín. Ale diktát monopolov z EÚ prináša neokolonialistické vykorisťovanie a útlak národov východnej a juhovýchodnej Európy.

Dňa 6. februára sa konali pouličné

boje a útoky na vládne budovy, kedy proti demonštrantom zasahovala aj polícia a bolo množstvo zranených. Odpoveďou boli protesty v 30 mestách so 600 000 účastníkmi.

ICOR – Medzinárodná koordinácia revolučných síl a organizácií – presadzuje spoločnú koordináciu a zrevolučnenie triednych bojov v medzinárodnom meradle, a vzájomnú podporu v budovaní revolučnej strany. K tomuto boju proti imperializmu EÚ využijeme aj májové eurovoľby. Krízou riadený kapitalizmus musí byť zrušený a nahradený socialistickou spoločnosťou.

ICOR Európa žiada všetky členské organizácie v Európe pre solidaritu s bojujúcimi robotníkmi v Bosne a Hercegovine.

Pracujúci všetkých krajín, spojte sa!

Pracujúce a utláčané národy – spojte sa! Nech žije medzinárodná solidarita robotníkov!

Odpor pracovníkov firmy Greif, ktorí sa odmietli podriať otrockým pracovným a

životným podmienkam, prináša a symbolizuje nádej a odhodlanie celej robotníckej triedy. Ako dôkaz svojej sily v prebiehajúcom triednom boji sa bossovia fabriky rozhodli obohnáť ju drôteným plotom. Oplotenie závodu UNSA v Sultanbeyli je však len ukázkou strachu.

Efekt tohto odporu sa začína prejavovať vo všetkých továrňach. Robotníci očakávajú že práve tento boj bude akýmsi bodom zvratu v doterajšej praxi brutálne-

V Greife sa bojuje za nás všetkých!

ho vykorisťovania chamtivými majiteľmi Greifu. Vztýčenie vlajky odporu robotníckej triedy proti nadvláde nenažraných podnikateľov je významným momentom v hnutí a javí sa ako výrazný pokrok oproti minulosti.

Pracovníci Greifu bojujú proti núteným prácam na dohodu či živnosť, proti úbohým mzdám a ešte úbohejším pracovným podmienkam. Proti neprávostiam a znevažovaniu robotníckej triedy pozdvihli svoju hrdosť a vztýčili vlajku cti.

Podporujeme robotníkov Greifu v boji, ktorí sa neboja vystúpiť na svoju obranu a ukazujú aj nám ako sa má viesť triedny boj. Podporujeme tento odpor aj preto, že skutočne demaskoval svojvôľu

vládnucej triedy, preto že zničil byrokratické prekážky prokapitalistických odborov.

Je našou historickou povinnosťou spraviť všetko čo môžeme pre podporu a posilnenie tohto odporu, ktorý je poctou pre celú robotnícku triedu v každej jej oblasti. Pracovníci v tejto firme bojujú proti podmienkam, ktoré sú v mnohých prípadoch doslova identické s tými našimi na Slovensku.

V Greife sa bojuje za dôstojné pracovné a životné podmienky! Bojuje sa za nás všetkých!

Prevzaté od Zväzu revolučných komunistov Turecka (TiKB)

Prohlášení SMKČ k prvému výročí úmrtí prezidenta Huga Cháveze

Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ) si připomněl první výročí úmrtí venezuelského prezidenta, velitele Bolívarovské revoluce, Huga Cháveze Friase (1954-2013). Mladí komunisté, které reprezentuje naše organizace SMKČ, vzdávají úctu této obrovské osobnosti, vskutku nové politické hvězdě 21. století a gigantu protiimperialistické a pokrokové politiky latinskoamerického regionu a světa v posledních letech. Mladí komunisté vždy oceňovali pokrokové tendence socialistické vlády Huga Cháveze, vždy podporovali tuto politickou tendenci proti návratu do éry severoamerického satelitu a neolibe-

rální arény. Byla to zásluha Huga Cháveze, že Venezuela dnes vystupuje jako nezávislý stát se snahou o sociální spravedlnost a mezinárodní solidaritu a ne jako přívěšek USA s neřešenými sociálními problémy. SMKČ vždy propagovala osobnost prezidenta Cháveze i výsledky, které Venezuele přinesla Bolívarovská revoluce s tímto hrdinou v čele. Bohužel zákeřná nemoc zabránila Hugo Chávezovi, aby pokračoval v cestě k totální porážce reakce ve Venezuele a za světovým vědeckým názorem, k němuž v posledních letech odvážně nakročil. Ne nadarmo se pokládá za největšího žáka velitele revoluce na

Kubě Fidela Castra. Předčasný odchod prezidenta Cháveze však neznamená konec revoluční cestě Latinské Ameriky. Jeho nástupce Nicolas Maduro se musí stát tím mužem, jenž vyhraje onu rozhodující a poslední bitvu s oligarchií a impériem, a zdůslední cestu k socialismu bez kompromisů s buržoazií. Hugo Chávez dokázal, že lepší svět je možný, že se vůle lidu může stát zákonem i v zemích, které 500 let drtil kolonialismus impéria. Čest památce Huga Cháveze! Na věčné vítězství!

Ústřední rada SMKČ

Krátke správy zo sveta

Pripojí sa Podnestersko k Ruskej federácii?

Rusko by po Kryme mohlo opäť zväčšiť svoje územie. Vôľu o pripojenie k Ruskej federácii prejavila odštiepená republika Podnestersko. Ide o región, ktorý sa odtrhol od Moldavska. Veliteľ spojeneckých síl NATO v Európe americký generál Philip Breedlove sa vyjadril, že je veľmi znepokojený ruskými vojenskými cvičeniami v blízkosti ukrajinských hraníc. Bojí sa, že Rusko môže svoju armádu poslať do Podnesterska, a tak si k sebe pripojiť ďalšie územie. Podľa neho sa Rusko stavia voči NATO nepriateľsky a nie ako partner. Je viac ako úsmevné počúvať podobné slová od človeka, ktorý vedie organizáciu, ktorá nerobí nič iné, len postupne sťahuje vojenskú slúčku okolo ruských hraníc a má rozmiestnené vojenské základne po celom svete. V roku 2006 prebehlo v Podnestersku referendum, v ktorom sa 97,2% obyvateľov vyslovilo za pripojenie k Rusku. V tejto svetom nezuznanej republike žije vyše 200 000 Rusov a ruština má štatút štátneho jazyka.

Ako nezadržateľná lavína sa množia nové a nové snahy ruskej menšiny o pripojenia niektorých regiónov susedných štátov k Ruskej federácii. Pripojenie Krymu dalo vietor do plachiet rôznym iniciatívam. Najnovšou senzáciou je správa, že na Aljaške spustili zbieranie podpisov pod petíciu, ktorá chce vyhlásiť referendum za opätovné pripojenie Aljašky k Rusku. Aby sa americká vláda zaoberala touto výzvou, musia obyvatelia do 20. apríla zozbierať 92 500 podpisov. Momentálne ich majú už cez 25 000. Rusi boli tiež prvými Európanmi, ktorí v roku 1732 objavili Aljašku.

Bagdad je najnebezpečnejším miestom pre život

Hlavné mesto Iraku Bagdad patrí podľa štúdie spoločnosti Mercer k najhoršiemu miestu na život na svete. Túto nelichotivú priečku obsadilo aj minulý rok. Bagdad patril počas vlády Saddáma Husajna k najväčším perlám Blízkeho východu. Od americkej invázie sa iracká metropola zmieta v chaose a krvi. Vládu Saddám Husajna neprežili desaťtisíce jeho odporcov, najmä komunistov, ľavicárov, liberálov a Kurdov. Vyvolal tiež krutú vojnu s Iránom, no to čo prišlo po jeho páde, to predčilo všetky jeho hriechy. V Iraku zahynulo počas americkej okupácie už vyše 2 miliónov Iráčanov. Po prvej vojne v zálive uvrhlo OSN na popud USA na Irak embargo, ktoré si vyžiadalo vyše milióna mŕtvych Iráčanov, polovicu obetí tvorili deti. Krajina je ekonomicky rozvrátená, miestna vláda nemá skoro žiadnu moc a v krajine sa vzráma sektárske násilie. Šesťmiliónový Bagdad zažíva dennodenné teroristické útoky, trápia ho neustále výpadky elektriny a problémy s pitnou vodou a odpadom. Sekulárny Irak sa za Saddáma Husajna zmenil počas okupácie na jedno veľké kľbko siekt, náboženských dogiem a fanatizmu.

V Madride pochodovali proti vláde státisíce ľudí

Státisíce Španielov vyšlo do ulíc Madridu, kde sa postavili proti ďalším úsporným opatreniam vlády. Južanskú krajinu trápí aj obrovská nezamestnanosť (26%), hlavne medzi mladými ľuďmi. Politici odpovedali nasadením polície, ktorá sa dostala do stretov s demonštrantami. Približne 100 protestujúcich a 67 policajtov muselo byť ošetrovaných. Horúco bolo hlavne pred sídlom vládnej Ľudovej strany, kde sa dav pokúsil dostať cez zábrany a kordóny polície. Policajti odpovedali obuškami a pri tvrdom zákroku demonštrantov rozhnali. Protesty vedú najmä odborári, komunisti, anarchisti, štátni zamestnanci či hnutie nezamestnaných. Po kraji-

ne sa tiež množia tzv. Pochody dôstojnosti, ktorých cieľom je vyjadriť nesúhlas so sociálnymi škrtmi. Tieto pochody sú pod taktovkou ľavicových hnutí a ľavicovo ladených študentov, ku ktorým sa pridáva stále viac Španielov. Tí vyzývajú konzervatívnu vládu, aby prestala s uťahovaním opaskov v oblasti zdravotníctva, vzdelávania a sociálneho bývania.

Armáda zajala povstaleckého lídra Komunistickej strany Filipín

Filipínskej vláde sa podarilo zajať predsedu Komunistickej strany Filipín Benita Tiamzona spolu s jeho manželkou. Táto strana vedie prostredníctvom svojho vojenského krídla Novej ľudovej armády už od 60. rokov 20. storočia povstanie proti filipínskej vláde. K zajatiu predsedu došlo len týždeň pred 45. výročím založenia Novej ľudovej armády. Najväčší rozmach zaznamenali komunistickí povstanci v 80. rokoch minulého storočia, kedy ovládali významné územie Filipín.

Ďalší mŕtvi Palestínčania

Izraelskí vojaci zastreli v Západnom brehu Jordánu v utečeneckom tábore Džanín troch Palestínčanov. Armáda prišla zatknúť hľadaného bojovníka Hamasu, ktorého vyzvali, aby vyšiel von a vzdal sa. Keď odmietol, tak vtrhli do jeho domu a zastreli ho. Táto vražda vyvolala následné nepokoje, pri ktorých vojaci zastreli ďalších dvoch Palestínčanov. Vražedné besnenie izraelských vojakov tak zostane zase bez potrestania. Na palestínskom národe prebieha už vyše 60 rokov regulárna genocída, pred ktorou celý svet zatvára oči.

Už aj Francúzi chcú chrániť vzdušný priestor Poľska a pobaltských krajín

Francúzsko ponúka Poľsku a pobaltským krajinám svoje štyri bojové stíhačky a stále hliadky lietadiel AWACS, ktoré by ich chránili pred možnou agresiou zo strany Ruska. V Poľsku a pobaltských krajinách sa momentálne nachádza niekoľko amerických vojenských lietadiel, ktoré vyslala vláda USA, aby prispeli, ako sa vyjadrili predstavitelia USA, k väčšej bezpečnosti spomínaných krajín.

Sýrska armáda obnovuje kontrolu na hraniciach s Libanom

V Sýrii padla ďalšia významná bašta povstalcov. Armáda oslobodila stredoveký križiacky hrad Krak des Chevaliers, ktorý je zaradený aj v zozname UNESCO a ktorý bol v rukách islamských fanatikov od roku 2012. Vládne vojsko postupne čistí celú strednú Sýriu od posledných ohnísk povstaleckého odporu a postupne získava kontrolu nad svojimi hranicami s Libanom. Pre povstalcov sú straty týchto území veľkou strategickou porážkou, lebo práve cez ne vedú ich zásobovacie trasy.

Také ve Venezuele probíhá pokus o státní převrat podle předem připraveného scénáře (pokud neuspěje nyní, bude se za čas opět opakovat)

Poněkud v pozadí ostře mediálně sledovaných událostí na Ukrajině, panuje v poslední době neklid také ve Venezuele. Sociální a ekonomická situace v této zemi není v současné době úplně jednoduchá (v zemi je velká kriminalita, korupce, problémové zásobování, stále panují značné sociální rozdíly apod.).

Ale situace zároveň není ani černobílá, jak se nám snaží někteří novináři všeznákově namluvit, když pomlouvají tamní vládu a usklíbají se nad směřováním této země s poukazem, že prý socialismus či dokonce komunismus nikde neuspěl a uspět nemůže. Jisté je, že Venezuela v posledních patnácti letech vytvořila mimo jiné řadu úspěšných sociálně-ekonomických programů, které mají viditelné výsledky. Více než milion dospělých Venezuelanů se teprve nedávno naučilo číst a psát. Byly vystavěny tisíce nízko-rozpočtových bytů pro nejchudší. Vznikl zákon, podle něhož je možno vyvlastnit půdu, která je neobdělávaná a přidělit ji bezzemkům. V zemi též působí řada lékařů z Kuby, kteří mimo jiné péče, provedli u tisíců obyvatel země bezplatné operaci zraku. Díky nové sociální politice může mnohem více nejmenších Venezuelanů navštěvovat předškolní zařízení. Podařilo se snížit i obrovskou nezaměstnanost, která panovala v zemi ještě v devadesátých letech.

Tuto vládní politiku pozitivně ocitují hlavně chudší vrstvy. Samozřejmě zde jsou skupiny, kterým současný vývoj není po chuti, jelikož jim nedovoluje kořistit zisky z prodeje ropy a dělat z lidí otroky žijící v každodenní nejistotě a chudobě. Již několik týdnů zde probíhají opozicí organizované protesty proti vládě a prezidentu Madurovi, které si již vyžádaly i oběti na životech. Záminkou k těmto protestům má být krom jiného uvěznění jednoho z vůdců protivládních protestů Leopoldo Lópeze. Ten se podílel již v roce 2002 na nezdařeném pokusu o svržení tehdejšího prezidenta Huga Cháveze. Hovoří se také čím dál více již přímo otevřeně o pokusu zorganizovat státní převrat a zbavit legálně zvoleného prezidenta moci. López ke svržení Madura vyzývá i z vězení.

Ve Venezuele proběhly loni na jaře po předčasné smrti H. Cháveze (ten byl poměrně krátce předtím opětovně zvolen prezidentem) nové prezidentské volby a v prosinci 2013 pak i volby komunální. V nich sice posílila opozice, ale vládní síly udržely většinu. Opozice ovládá vedení několika velkých měst a také hlavní město

Caracas. Zmiňované loňské volby proběhly regulérně a zvítězili v nich, i když ne nijak drtivě, pokračovatel směru, který vytyčil na konci devadesátých let H. Chávez, který byl tehdy poprvé zvolen do čela země. Opozice se se sérií volebních porážek přirozeně jen těžko smíruje a snaží se situaci v zemi destabilizovat. Opoziční síly se chovají stejně jako v době, kdy byl v čele země charismatický Chávez. Neváhali jej označovat za diktátora a škůdce národních zájmů. Podobnými slovy mluví i na současnou hlavu státu. Je jednoznačné, že Maduro byl loni zvolen sice poměrně těsným výsledkem (rozdíl mezi ním a poraženým kandidátem opozice činil necelá dvě procenta), ovšem zcela legálně.

Není přitom překvapivé, že USA dodnes tento výsledek úplně neuznaly a snaží se při každé vhodné příležitosti zpochybnit jeho legitimitu v úřadu. Ani toto není nic nového – USA často zpochybňují vlády v různých zemích, jen proto, že odmítají plnit jejich příkazy. Maduro, ač je z jiného těsta než byl charismatický Chávez, je důstojným pokračovatelem dnes již legendárního Huga, který podlehl zákeřné chorobě takřka přesně před rokem. Nutno v této souvislosti připomenout, že jeho choroba a následná smrt nejsou dodnes zcela objasněny. Hovoří se o velmi temných nitkách vedoucích až do centra CIA a nejde rozhodně o nějaké šílené konspirační teorie. Během několika let totiž jakoby náhodou onemocnělo hned několik významných levicových politiků v zemích Jižní Ameriky rakovinou, což logicky vede k domněnce, že zde hrají roli ještě jiné vlivy, než jen vliv přírody. Venezuela patří na seznamu vytvořeném administrativou USA k tzv. darebáckým státům, podobně jako například Kuba, Írán, Sýrie, Bělorusko, KLDR nebo Bolívie. USA se ostatně vůbec netají svojí dlouhodobou snahou destabilizovat situaci ve Venezuele, která patří mezi státy s největšími zásobami ropy na světě a získat zde silný vliv. K tomu byl také vypracován dosti podrobný plán spočívající v podporování tamní opozice, narušování ekonomiky země,

narušování vnitřního trhu, cenovým spekulacím, v sabotážích směřovaných do oblasti těžby ropy, rozvodných sítí i narušování jiných sektorů, dále vyvolávání veřejných protestů a násilných střetů s ozbrojenými silami apod.

Předseda Národního shromáždění D. Cabello nedávno obvinil opozici z přípravy plíživé kontrarevoluce, když uvedl: „Opakují se události z roku 2002 a v jejich hlavních rolích vystupují naprosto stejní herci. Pravice se snaží uchopit moc a zlikvidovat všechny vymoženosti revoluce cestou pronásledování, vraždění představitelů současné moci, nastolením diktatury neoliberalismu a trvalého násilí.“ Napjatá politická situace stále silně polarizuje venezuelskou společnost. V průběhu minulého roku musela vláda řešit problémy se zásobováním takovým zbožím jako je toaletní papír, mléko, cukr, olej, máslo apod. Státní inspekce potom objevila a zabavila tuny tohoto zboží drženého ve skladech, které vlastní podnikatelské napojení na opozici. Toto zboží bylo také ve velkém pašováno do sousední Kolumbie.

Opozice vede také systematické akce proti vládním poslancům na všech úrovních nebo také rolníkům, kteří od vlády dostali pozemky. Všechny tyto akce mají vést i k mezinárodní izolaci země a jejímu negativnímu vnímání světovou veřejností. Česká televize ve svém informování o této zemi přebírá často slovník opozice a objektivitu a nestrannost, jež má přímo ze zákona v popisu své práce, neustále znásilňuje. Podobně jako informace z Ukrajiny, Sýrie, Kuby apod. Venezuelská opozice lačnicí po moci je schopna téměř všeho a hovoří se i o jejím podílu na předčasné smrti H. Cháveze.

Významnou osobou, která stála a stojí za opakovanými pokusy oslabit vládu a narušovat vývoj v zemi je bývalý prezident Kolumbie, představitel extrémní pravice Uribe. Například v roce 2010 veřejně vyzval k mezinárodní intervenci do Venezuely. Uribe je jedním z duchovních otců strategického destabilizačního plánu proti Venezuele. Mezi základní nástroje ekonomické války venezuelské pravice patří vytváření spekulativních cen, zejména ve spotřebním zboží. Vláda proto musí provádět politiku kontroly cen a boje proti spekulacím. Jak uvedl prezident Maduro, aktéry této ekonomické války jsou především Venezuelská federace obchodních a výrobních komor a asociací, Národní rada obchodu a služeb a Venezuelsko-americká obchodní a průmyslová komora. Mnohé

podvratné akce jsou úzce koordinované přímo z velvyslanectví USA v Caracasu. Není proto divu, že země vypověděla již několik amerických diplomatů.

Jakoby se opravdu v mnohém opakoval neúspěšný puč proti Chávezovi z roku 2002. Tehdy byl tento charismatický politik jen na velmi krátkou dobu uměle zorganizovaným pučem podporovaným USA sesazen z postu prezidenta (narychlo byla vytvořena nezákonná proamerická vláda, kterou USA okamžitě uznaly jako legální, ta však nezískala podporu chudých obyvatel země, kterých je většina a musela stejně rychle odstoupit). A tak se Chávez pod masivním tlakem lidu proti tomuto puči již za tři dny vrátil zpět do čela země. V minulých dvou desetiletích se v regionu, který býval tradičně nazýván jako zadní dvorek Ameriky značně změnila politická mapa. Levicové a antikapitalistické síly získaly v řadě zemí stabilní podporu a drží vládu v mnoha důležitých zemích jako je Argentina, Brazílie, Chile, Bolívie, Ekvádor či právě Venezuela. V těchto zemích probíhají systematické sociální programy za účelem snižování propastných sociálních rozdílů a chudoby. Tyto země se také zcela přirozeně snaží o velmi úzkou vzájemnou hospodářskou spolupráci, což je USA již mnoho let trnem v oku.

Ano, jde o konkurenci, která vlivným korporacím USA škodí v obchodu dle jejich vlastních jednostranných pravidel a ve snaze udělat si z těchto zemí opět

spolehlivou zásobárnu surovin a levné pracovní síly. Většina lidí v těchto zemích však návrat ke starým pořádkům, kdy je USA využívaly jako poslušné loutky plnící na povel úkoly vypracované Washingtonem a Mezinárodním měnovým fondem, odmítá. Ostatně levicové vlády v Jižní Americe se k moci dostaly řádnými volbami, které příslušné mezinárodní organizace nijak nezpochybnily. Na rozdíl třeba od zločinného diktátora Pinocheta a spol., který by se k moci svobodnými volbami nikdy nedostal. Samozřejmě ani opoziční síly v těchto zemích nenechávají ruce v klíně a snaží se získat podíl na moci a realizovat vlastní politiku, která ve své podstatě naopak přispívá k prohlubování sociálních rozdílů a vede k posilování moci silných kapitálových skupin. Latinská Amerika je tradičně oblastí, kde USA snaží držet svůj vliv a podporovat ty síly, které jim nekladou žádné překážky a jdou jim na ruku svou hospodářskou politikou. Ne náhodou v této oblasti proběhlo v minulosti mnoho krvavých převratů, ve kterých měly většinou prsty především USA.

Venezuela je stále silně sociálně polarizovaná. Za patnáct let se sice zejména extrémní chudoba podařilo minimalizovat, stále ale existuje mnoho problémů. Ve Venezuele je na druhé straně vrstva velmi bohatých osob – zejména velkopodnikatelů a velkých statkářů, kterým současná politika nejde na ruku dle jejich představ, tak aby dále mohly maximalizovat své zisky na úkor většiny obyvatel.

Tyto osoby vlastní i mnohé sdělovací prostředky a vytvářejí stálou negativistickou kampaň proti vládě a prezidentovi. Snaží se využívat problémů panujících na vnitřním trhu a při zásobování a ze všech problémů vinit příslušné státní orgány. Mohou se přitom spoléhat i na podporu svých sponzorů z USA. Snaží se líčit Venezuelu jako rozdělenou zemi mezi dva nesmiřitelné tábory a přitom vyhrocovat situaci všemi dostupnými prostředky, manipulovat veřejné mínění nebo podvádět ve volbách. Mají v tomto zkušené učitele. Američané mají enormní zájem, aby v této zemi byla u moci vláda, která bude poslušně plnit příkazy, bez ohledu na zájmy většiny jejich obyvatel.

Země, která má největší odhadované zásoby ropy na světě musí již patnáct let čelit silnému tlaku těch, kteří by bohatství z této strategické suroviny chtěli lidu ukrást pro svůj privátní prospěch. Venezuela však není ve svém boji proti těmto silám sama. Má na své straně nejen silnou podporu zemí Latinské Ameriky, ale i mnoha dalších zemí na všech kontinentech, mnoha antikapitalistických a antiimperialistických hnutí a skupin či jednotlivců po celém světě. Protivníci této krásné země to nebudou mít se svými pokusy o převrat v zemi a vržení ji zpět do temné minulosti rozhodně snadné.

Bc. Miroslav Pořízek

Trhové alebo plánové hospodárstvo?

Študent antropológie: *Spomínal si zavedenie plánovanej ekonomiky. Nemyslíš, že práve plánované hospodárstvo spôsobilo často krát nedostatok produktov, o ktoré mali ľudia záujem a práve prvky trhovej ekonomiky umožňujú ľuďom uspokojovať či už základné ekonomické, alebo aj širšie potreby? Nemyslíš, že by bol veľmi negatívny až odmietavý prístup zo strany ľudí voči opätovnému zavedeniu takejto formy ekonomiky kvôli negatívnym spomienkam na režim pred 1989, ktorý sa dnes často označuje aj ako ekonomika nedostatku? Alebo naopak myslíš, že by im takáto ekonomika vedela zabezpečiť potrebné produkty a ľudia by to uvítali?*

Stanislav Pirošík: Trhové hospodárstvo, v ktorom miliarda ľudí hladuje, v ktorom čoraz väčšia časť ľudí žije v chudobe a v ktorom mladí ľudia musia odísť pracovať do zahraničia a musia sa dokonca života zadlžiť banke na desiatky rokov, aby mohli bývať, v ktorom tisíce a tisíce žien robia prostitúciu, môžem s pokojným svedomím nazvať nedostatkovým. Nemôže tu

byť ani reč o tom, že trh dokáže ľuďom zabezpečiť základné ekonomické a širšie potreby. Dostatok vo výkladoch ešte neznamená dostatok v bruchu. Trhové hospodárstvo je príčinou kríz a biedy, pretože v ňom je výroba samoúčel. Vyrába sa len kvôli odbytu, a keď ten už nie je, tak ekonomika upadá napriek tomu, že sa vyrobilo veľa statkov. Plánové hospodárstvo nepozná takéto vzťahy. V čase veľkej hospodárskej krízy museli aj samotné buržoázne médiá uznať prednosť plánového hospodárstva v ZSSR, pretože zatiaľ čo tu výroba stála, tam sa vo veľkom budovalo. Zatiaľ čo tu boli ľudia vyhadzovaní na ulicu, tam nachádzali nové domovy. Niektorí ľudia argumentujú mandarínkami a banánmi ako nedostatkovým tovarom, akoby to bol vrchol našich potrieb. To ale mohlo byť spôsobené aj geopolitickým rozložením vtedajšieho sveta. A ďalšie by som rád spomenul, že banány, ktoré boli na Západe, pochádzali z otrockej práce obyvateľov Latinskej Ameriky, ktorým bolo odopreté aj právo na vzdelanie a právo voliť, a kde mala monopol na ich

prírodné bohatstvo United Fruit Company. Aj kvôli týmto banánom sa tam robili vojenské prevraty (keď sa niektorá krajina opovážila znárodniť prírodné bohatstvo, ako napríklad v Guatemale roku 1954). Na druhej strane netvrdím, že plánové hospodárstvo je bezchybné. Vyžaduje si správne plánovanie a pevnú pracovnú disciplínu. A musí byť navrhované predovšetkým podľa požiadaviek verejnosti. Myslím si však, že tieto problémy sa dajú vyriešiť aj v rámci systému, ale v kapitalizme je problémom systém sám. Pre lepšiu odpoveď by sme museli preskúmať jednotlivé obdobia socializmu či už u nás, alebo v ZSSR, aby sme si vedeli porovnať, kedy bolo plánové hospodárstvo úspešnejšie a kedy menej, kedy sa pracovalo s nasadením a revolučným elánom a kedy naopak v práci chýbala disciplína. Myslím si, že prístup „dole“ by vypovedal aj o prístupe „hore“.

Ohliadnutie za našim "návratom do Európy"

Po roku 1989 sme sa údajne "vrátili do Európy", akoby sme predtým boli v Ázii alebo niekde inde. Mnohým bolo úplne jasné, že keď sa znova vrátíme medzi tzv. civilizovanú Európu, čaká nás kapitalistický blahobyt. Svoj návrat do Európy sme oficiálne spečatili aj vstupom do Európskej únie v roku 2004. Dnes, po desiatich rokoch členstva v EÚ a po 25 rokoch života v kapitalizme zisťujeme, že nemáme ani to, čo sme mali kedysi. Dokonca to, čo bolo kedysi samozrejmosťou, stáva sa dnes drahou komoditou, určenou len pre tých vyvolených. Dosiahnutie kapitalistického blahobytu bolo podľa niektorých také jednoduché - stačí nastoliť kapitalizmus a je to! Potom sa však pýtam, prečo v kapitalistickom svete hladuje štvrtina planéty a stále väčšia časť sa ocitá na hranici chudoby.

Mnohí ľudia počas rokov 1945-1989 zrejme oslepli a ohluchli, nakoľko zabudli na predvojnovú Európu. Zabudli na Európu, v ktorej sme boli lacnou pracovnou silou, zabudli na Európu, v ktorej státisíce Čechov a Slovákov museli utekať za prácou, zabudli na hladové doliny, zabudli na život v robotníckych kolóniách, streľbu do štrajkujúcich, zabudli na vykorisťovateľov a vykorisťovaných a predovšetkým zabudli na dve svetové vojny počas krátkeho obdobia, zabudli na nástup fašizmu v Európe. To akoby sa nikdy neodohralo. Z civilizovanej Európy im ostali oči iba pre videoprehrávače, satelity, mercedesy a plechovky od Coca Coly.

Slovensko sa malo "logicky" dostať po prevrate na úroveň Rakúska či Švajčiarska (veď podľa ich logiky nám v tom nič nebránilo, to len socializmus nás brzdil stať sa vyspelou krajinou. Socializmus bol evidentne nastolený len preto, aby brzdil vývoj národov k šťastnej kapitalistickej budúcnosti). Len málokto si však uvedomil, že **za vzor civilizovanej Európy nám boli dávaní lupiči a kolonizátori**. Aby sme sa však dostali na úroveň "vyspelých štátov", museli by sme byť rovnakými lupičmi a kolonizátormi - my sme sa však stali ich ďalšími obeťami.

Východná Európa je v súčasnosti len zdrojom lacných prírodných a ľudských zdrojov pre veľkokapitál. Stratili sme svoju sebestačnosť a nezávislosť. Z našich mužov sa stali vandráci putujúci po celej Európe, aby doniesli domov peniaze a splatili strechu nad hlavou, naše ženy opúšťajú na niekoľko týždňov rodiny, aby utierali zadky rakúskym a nemeckým dôchodcom.

Naša krajina sa stala lacnou montážnou linkou pre zahraničné firmy, ktoré, aby vôbec prišli, dostanú daňové úľavy a dotácie na každé pracovné miesto. Zahraničným gigantom dokonca platíme drahé opravy zariadení, aby neodišli a nám nenechali tisícky nezamestnaných. **Musíme podplácať vlastných otrokárov** - to je vyspelá Európa v roku 2014. Naše životne dôležité odvetvia sú v rukách finančných skupín alebo zničené. Energetika je obsadená firmou Siemens a Enel, polovicu plynárni vlastní česká finančná skupina, telekomunikácie vlastní Nemci, ktorí nám ani nevyplácajú podiel, v zdravotníckom systéme máme zasa domácich parazitov z Penty.

EÚ - nástroj otrokárov

Spojené štáty európske sú za kapitalizmu buď nemožné, alebo reakčné. (V. I. Lenin).

Aby sme mohli predpokladať, k čomu a predovšetkým **ktorej triede bude Európska únia slúžiť**, stačí, ak sa pozrieme, kto ju zakladal. Po vojne v roku 1946 Winston Churchill (známy kolonizátor, podmaňovateľ národov tretieho sveta a britský imperialista) v Zürichu požadoval založenie Spojených štátov európskych. EÚ sa však napokon vyvinula z dohôd a spolkov, pri ktorých stáli kapitalistické vlády NSR, Talianska, Francúzska, Holandska, Belgicka a Luxemburska. Predmetom týchto dohôd bol predovšetkým voľný trh a "obrana" proti socialistickému tábora. Voľný trh vyhovuje predovšetkým veľkokapitálu, ktorý môže bez prekážok ovládnuť ďalšie krajiny a znásobiť zisky. Voľný trh v kapitalizme tiež znamená možnosť dostať sa k lacnej pracovnej sile. Aj tento spolok musel zákonite dospieť ku kríze. V 70. rokoch došlo vo viacerých krajinách k protestom a štrajkom. Krízu kapitalizmu však napokon oddialil pád socializmu, ktorý poskytol nové trhy.

Výhoda EÚ pre magnátov a oligarchov spočíva predovšetkým v presadzovaní ich záujmov celoplošne, pre celé územie Únie. Nemusia svoje záujmy presadzovať v každom štáte zvlášť a hlav-

ne vedieť, že svoje vždy presadia. Pokiaľ by aj niečo naoko demokraticky neprešlo, vždy to prejde inak. Napríklad v Írsku neprešlo referendum o prijatí nových členských štátov, tak sa konalo referendum nové. Neprešla Euroústava, tak prešla Lisabonská zmluva. Nejde to cez referendum, tak to pôjde cez parlament atď.

Po krk v dlhoch - symbol vyspelej civilizácie

V súčasnosti sa v EÚ presadzujú snahy o rozsiahle sociálne škrty vo všetkých členských štátoch. Vraj je to zodpovedné a nevyhnutné. Kam sme to teda dospeli, keď na vrchole kapitalizmu sa dozvedáme, že je nevyhnutné, aby naša životná úroveň prudko klesala? Nie je toto jasným dôkazom toho, že tento režim je spiatočnícky? Je to normálne, že **každý** (zdôrazňujem každý!) členský štát EÚ sa topí v dlhoch? Znamená to, že každý členský štát je otrokom svojich pôžičiek a bánk! Znamená to, že štáty EÚ nemajú žiadnu samostatnosť, znamená to, že sa len podriaďujú príkazom magnátov. Štáty, ktoré nemajú v rukách hospodárstvo, sú len otrokmi svojich dlhov a aby mohli fungovať, majú len jedinou možnosť - znova si požičať. Aby sa EÚ zbavila dlhov len na tento rok, musela by dať 85% všetkých ročných príjmov na ich splatenie. Niektoré štáty majú dlh, ktorý presahuje HDP 1,2 až 1,7 násobne.

Zisk bánk zaručený, životná úroveň nie

Banky zachránili svoje peniaze pomocou Eurovalu a poskladali sme sa im na to my - my, ktorí pracujeme za niekoľko stoviek eur mesačne, zatiaľ čo oni obracajú milióny denne. Uvedme si príklad Grécka: krajina dlhuje zahraničným bankám miliardy eur, krajine hrozí bankrot, aký čoskoro bude hroziť takmer všetkým krajinám. Banky sa obávajú, že krajina nebude schopná svoje dlhy platiť. Zatiaľ čo vlády, aby vytvorili tzv. Euroval, kde dá peniaze každá krajina platiaca eurom. Tá si na to samozrejme požičia s nemalým úrokom. Kolobeh je teda nasledovný: Slovensko si požičia s nevýhodným úrokom, aby požičalo Grécku. Grécko tieto peniaze kompletne odovzdá banke a ešte sa zaviaže privatizáciou, predajom ostrovov a sociálnymi škrtnami. Banka teda získa svoje peniaze, ktoré požičala Grécku, navyše si pripúta Slovensko, ktoré mu bude platiť pekné úroky. Banka zarobila hneď dvakrát a ľudia čaká sociálny útlak.

Nezamestnanosť, chudoba, nástup fa-

šizmu, hrozba vojny

To je blízka budúcnosť EÚ. Nezamestnanosť v niektorých krajinách za posledné obdobie prudko stúpla, presahuje aj 20 %. Domácnosti sa topia v dlhoch, mladí ľudia sú bez nádeje. Životná úroveň v štátoch klesá a bude klesať. Môžeme očakávať dve tendencie vo vývoji:

a) dá sa predpokladať predvojnový scenár vývoja, vrcholiaci vojnami medzi národmi, posilňovaním fašistických skupín a otvoreným násilím pri boji o každé jedno pracovné miesto. Režimu sa podarí rozostvať ľudí proti sebe - z obetí spraví vinníkov. Pracujúci jednej krajiny začnú fyzicky napádať pracujúcich z iných krajín, ktorí tam boli zlou sociálnou situáciou vyhnaní, aby užívali svoje rodiny. O to prudšie stúpne chudoba a vzrastie sociálny rozvrat v týchto krajinách. Fašistické sily začnú naberať na sile, budú pevnou súčasťou parlamentov. Veľkú úlohu začne zohrávať priame násilie v uliciach. Voľný trh sa rozpadne, každý zo skrachovaných štátov sa bude snažiť chrániť si svojich kapitalistov, začne však boj o trhy nové, lepšie povedané, začne boj o nové prerozdelenie trhov, nie je vylúčený ani vojnový konflikt, ktorý nanovo prerozdelení trhy, vytvorí pracovné miesta a zničením krajín naštartuje ekonomiku a nový odbyt. - **táto verzia je pre triedne nevedomelú pracujúcu triedu, rešpektujúcu kapitalistické vzťahy a plne pod vplyvom kapitalistickej propagandy**

b) socialistická revolúcia: pracujúca trieda

sa začne organizovať, stane sa nie triedou "o sebe" ale triedou "pre seba". Bude jednotná vo svojich bojoch, zamestnanci jednej fabriky podpora svojich kolegov v inej fabrike (napríklad nemecký Volkswagen nariadi znížovanie miezd v slovenskej fabrike, tak bude štrajk vo všetkých fabri-

kách VW v Európe). Svoje politické požiadavky pracujúca trieda podporí napríklad generálnym štrajkom. Vyvlastní triedu kapitalistov a bude budovať hospodárstvo, v ktorom sa vyrába pre uspokojenie potrieb národov, nie pre maximalizáciu ziskov. Po znárodnení hospodárstva (vrátane bankovníctva a poisťovní) a jeho plánovanie umožní každému slobodný prístup k práci, národné vlastníctvo výroby zabezpečí nižšie ceny, bez predražovania. Státisíce ľudí sa budú môcť vrátiť k svojim rodinám alebo si ich budú môcť konečne

založiť. Pokiaľ sa dosiahne vysoký stupeň produkcie automatizáciou a mechanizáciou, ľudia nemusia končiť za bránami fabriky, ale bude sa skracovať pracovný čas pri zachovaní mzdy a sociálnych istôt. Keďže ani cent z hospodárstva nebude v súkromných rukách, každému bude zaručené dostupné vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, bývanie, športové či kultúrne využitie.

V tomto boji môžeme rovnako očakávať násilie predovšetkým zo strany triedy kapitalistov, môžeme predpokladať financovanie polovojenských fašistických organizácií pre fyzické napádanie komunistov a získavanie ľudí nie na triednom, ale na národnostnom podklade, nasadzovanie diverzantov, násilné potlačanie štrajkov, občiansku vojnu, hospodársku blokádu revolučného štátu atď. Rovnako tak môžeme očakávať rozsiahlu masmediálnu propagandu proti revolučnému hnutiu, nekonečné očierňovanie revolučného štátu, vytváranie mediálnej fikcie atď.

VZDOR - strana práce a o.z. VZDOR - hnutie práce sa snažia o zorganizovanie druhého scenára a snažia sa za každú cenu predísť prvému scenáru. Sme za Európu či svet, v ktorom národy zbavené kapitalistických parazitov spolupracujú a v ktorom si ľudia navzájom pomáhajú. Chceme, aby bol človek človeku bratom a nie vlkom. Uvedomujeme si, že vlkov z ľudí robí kapitalistický systém. Sme za svet, ktorý nepotrebuje vojny k naštartovaniu ekonomiky. Sme za trvalý mier, sme za socializmus!

Stanislav Pirošík

Vykouzlená čísla o nekouzelné situaci

1. Obecný úvod

Skutočnosť, že jedným z prívodných javů, znakov súčasného kapitalistického systému, je nezamestnanosť, netreba dokazovať dlhými výlety do histórie. S týmto neduhom, ktorý postihuje v českých zemích a na Slovensku statisíce ľudí a spôsobuje celou radu ďalších sociálne patologických javů, jsme konfrontováni a môžeme ho pozorovať dennodenně. A že nejsme nemocí nezamestnanosti napadeni pouze my ve střední Evropě, dokazuje pohľad do jakékoliv části kapitalistického světa, ať už se podíváme do zemí EU, Ruska, USA, afrických států či jinam. Marxem, Engelsem a dalšími vědeckými ekonomy prokázaná skutečnost, že nezamestnanosť vyvěrá ze samé podstaty kapitalistické ekonomiky, postavené mimo jiné na neustálé honbě za zhodnocením kapitálu (do něhož patří i zvyšování zisků), platí ve změněných množstevně-technických podmínkách dosud. Přesnější

dokázání působení tržní podstaty na vznik a růst nezamestnanosti je námětem pro podrobnou analýzu současného hospodářství, jeho sektorové i vlastnické struktury, stejně jako jejího ovlivňování nadstavbovou sférou práva, oficiální ekonomie, statistiky a politiky. Toto téma ponechme našim následovníkům, přispívajícím do Vzduchu, my se nyní budeme zabírat více jevovou stránkou věci (která však tryská, jak jsme zmínili, přímo z podstaty vykořisťovatelského systému). Tou máme na mysli vývoj oficiální nezamestnanosti v posledních letech, metodiku jejího výpočtu, širší kontext výše tohoto ukazatele v EU, náš pohled na „strategii boje s nezamestnaností“ ze strany současné vlády ČR, hlavních buržoazních či jim napomáhajících tzv. levicových stran, ale i stručně představení našich návrhů na vytváření pracovních míst a na postupné vymýcení nezamestnanosti nejen v zemích rozbitého Československa, ale i v jiných

částech světa.

2. Vývoj nezamestnanosti po roce 1989 s důrazem na poslední období

Je všeobecně známým faktem, že nezamestnanosť vstoupila do tehdejšího Československa po porážce reálného socializmu a dokončení obnovy kapitalistického systému. Následkem restitucí, privatizace a kapitalizace státem nebo družstvy vlastněných produktivních sektorů bylo znovuobjevení fenoménu nezamestnanosti v Československu už od r. 1990. K poslednímu dni toho roku byl počet registrovaných nezamestnaných v českých zemích podle tehdejší oficiální metodiky zjišťování 39 379, na Slovensku v absolutních číslech jen o málo více – 39 570. Už v následujícím roce však postupná likvidace produktivních sektorů, změna zahraničně-politické, a tím i zahraničně obchodní orientace buržoazního

československého státu začala nést své „ovoce“ prudkým zvýšením oficiálně registrované nezaměstnanosti. Na konci roku 1991 činila 229 749 nezaměstnaných v českých zemích (míra nezaměstnanosti dle tehdejší metodiky 4,13%), na Slovensku pak hrozivých 301 951 (míra 11,82%). Z těchto čísel, která nám poskytují jen částečně přesný obraz sociálně-ekonomického dění budovaného kapitalistického státu, jasně plyne, že negativní, patologické jevy dopadly mnohem silněji na Slovensko a částečně i na jeho úkor. I přes pokles oficiální míry registrované nezaměstnanosti následujícího roku (2,6% v českých zemích a 10,4% na Slovensku) byla mnohem horší sociálně-ekonomická situace Slovenska podhoubím, pro mnohé i záminkou, z níž se snadno rodily nacionální vášně, nálady, zklamání, bezmoc, jichž se dokázaly chopit různé složky buržoazní politiky z českých zemí i ze Slovenska, sledující pod vedením svých tahačů nitky (tzv. poradců) z MMF, OECD, USA či mamutích zahraničních bank své mocenské zájmy. Těm vyhovoval „menší prostor“, který ale mocensky ovládali, tahačům nitky hrály do karet dva malé státy, sociálně-ekonomicky ztrácející suverenitu, s likvidovanou konkurencí kvalitních výrobků produktivních sektorů, které byly vzájemně provázány, a rozdělení státu jim zasadilo nemalou ránu.

Vraťme se ale zpět k nezaměstnanosti, respektive k její oficiálně registrované míře či absolutnímu počtu. Oficiální statistiky kapitalistického systému (státu, institucí, včetně soukromokapitalistických) je sice nezbytné sledovat a studovat, musíme však mít na paměti skutečnost, že jsou do značné míry zavádějící nebo neúplné. Naučit se proto číst mezi řádky, činit vlastní výpočty a přepočty, stejně jako získávat doplňující alternativní informace, je nezbytným předpokladem, který nám umožní zorientovat se v konkrétních jevech. V případě nezaměstnanosti je tento přístup nanejvýš důležitý. Oficiální registrovaná nezaměstnanost totiž zahrnuje pouze ty osoby bez zaměstnání, které jsou registrovány na úřadech práce, podle různých a v době uplynulých téměř 25 let po restauraci kapitalismu měněných kritérií jsou schopny nastoupit v určitém termínu do zaměstnání, buď nevyvíjejí žádnou, nebo pouze omezenou ekonomickou aktivitu (v některých metodikách zjišťování nezaměstnanosti, o nichž budeme hovořit, např. ani občasná brigády) a „aktivně“ (podle podmínek daného státu) vyhledávají zaměstnání. Úřad práce však například jen v únoru 2014 vyřadil ze své evidence 19 036 lidí, kteří však nezahájili ekonomickou aktivitu. Podobné cifry se objevují

každý měsíc, takže mimo registry Úřadu práce existuje více než několika set tisícová armáda neregistrovaných nezaměstnaných. Mezi další složky nezaměstnanosti, které nevykazuje oficiální statistika, je možné počítat odchody do předčasných starobních důchodů (tedy na náklady většiny společnosti ve prospěch panujícího kapitálu) nebo mýty o spásnosnosti opředěný přechod z nezaměstnanosti mezi OSVČ, bez fakticky vyvíjené ekonomické aktivity. Ještě více matoucí je procent, relativní míra registrované nezaměstnanosti, u níž klíčovou roli hraje otázka, k jakému celku se vztahuje. Čím je totiž celek větší, tím je logicky procentuální míra nezaměstnanosti nižší a vypadá přijatelněji. Změn metodik zjišťování nezaměstnanosti jsme byli v českých zemích za uplynulých 25 let návratu na scénu tohoto sociálně patologického jevu svědky již několikrát, naposledy v loňském roce. O tomto tématu se ještě zmíníme.

I účelově pokřiveným objektivem oficiální statistiky viděný vývoj počtu registrovaných nezaměstnaných v českých zemích a na Slovensku za uplynulé více než dvě dekády nám poskytuje pohled na stovky tisíc lidských tragédií, které nezřídka přímo či zprostředkovaně končily ztrátou lidského života. V českých zemích překročila registrovaná nezaměstnanost r. 1998 metu 300 tisíc lidí, o rok později překročila hranici 400 tisíc a přiblížila se půl milionu. Na konci r. 2002 nezaměstnanost poprvé (k sledovanému rozhodnému datu – 31. 12.) překročila magickou hranici půl milionu registrovaných osob, aby toto smutné číslo v následujících letech ještě několikrát překročila. Od r. 1999, kdy oficiální míra registrované nezaměstnanosti v ČR poprvé překročila hranici 400 tisíc osob, až do r. 2013 klesl počet nezaměstnaných pod 400 tisíc pouze v letech 2007 a 2008. Za patnáct let, o kterých hovoříme, počet registrovaných osob na úřadech práce (dnes Úřadu práce ČR) devětkrát překročil cifru půl milionu a ve zbývajících čtyřech případech se pohyboval mezi 400-500 tisíci osob. Na prahu r. 2014 přesáhla nezaměstnanost

v českých zemích oficiálně metu rekordních 600 tisíc.

O mnohem horší výchozí pozici Slovenska jsme už hovořili. Po rozbití společného soužití Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků v jednom státu se vývoj počtu nezaměstnaných na Slovensku ještě urychlil. Hranici 300 tisíc registrovaných nezaměstnaných překročilo Slovensko ještě v rámci Československa r. 1991, r. 1998 se dostala nad 400 tisíc a o tři roky později dokonce nad půl milionu. Procentuálně se registrovaná nezaměstnanost Slovenska pohybovala od r. 1991 nad 10%, r. 2001 dokonce atakovala 20% (19,2%). Poté začala slovenská nezaměstnanost mírně klesat a v letech 2006-2008 dokonce třikrát klesla její míra pod 10%. To však byly jediné tři případy od r. 1991 do r. 2013, kdy se tak stalo. Od r. 1991, kdy oficiální nezaměstnanost na Slovensku poprvé překročila hranici 300 tisíc registrovaných osob, až do r. 2013, klesl absolutní počet nezaměstnaných pod zmíněnou hranici pouze v pěti případech (r. 1992, 1996, 1997, 2007, 2008).

Pomineme-li poslední dva údaje o registrované nezaměstnanosti z ledna a února r. 2014, dosáhl součet počtu nezaměstnaných z obou zemí rozbitého Československa v polistopadovém období nejvyšší úroveň na konci r. 2004, kdy přesáhl o dvacet tisíc hranici jednoho milionu registrovaných nezaměstnaných. Připomínám, že v době velké hospodářské krize 30. let 20. století bylo nejvyšší registrované číslo nezaměstnanosti v tehdejší Československu dosaženo v únoru 1933. Tehdejší počet registrovaných nezaměstnaných činil 920 tisíc, do čehož bylo započítáno i území Zakarpatské Ukrajiny (buržoazní meziválečnou republikou účelově zvané Podkarpatská Rus), která byla nezaměstnaností stížena snad nejvíce z celé tehdejší republiky. Samozřejmě, že i v té době řada lidí bez obzvy nedosáhla pro v mnohém ještě horšími podmínky k registraci na dobových zprostředkovatelích práce zápisu do jejich evidence. Podle odhadů činila výše skutečné nezaměstnanosti (včetně neevidovaných) v dobách největšího propadu kapitalistického hospodářství meziválečné republiky 1,3 milionu osob. Z těchto čísel jasně vyplývá, že kapitalistická Česká a Slovenská republika dosáhla v období konjunktury po r. 2000 vyšší nezaměstnanosti, než krizí zmítané meziválečné Československo.

Naposledy se ještě vraťme k příčinám nezaměstnanosti. Jejich jádrem byla postupná likvidace produktivních sektorů národního hospodářství (primární a sekundární sektor) privatizacemi, restitucemi, změnou zahraničně-politické orientace země, masivním rozkrádáním zbý-

vajíčního veřejného sektoru a režimní, do značné míry falešnou, kampaní proti „skryté nezaměstnanosti“ tzv. optimalizací správy a racionalizací výroby. Ta mimo jiné vedla k prudkému zvyšování vykořisťování dělníků a dalších zaměstnanců – zejména prostřednictvím zvyšování vytváření relativní nadhodnoty produktivními zaměstnanci (produktivity práce – jeden dělník musel najednou pracovat za deset. Ještě obludnějších rozměrů dosahuje tato „racionalizace“ za hospodářské krize). Od r. 1989 do počátku nového století bylo jen v českých zemích zlikvidováno na 750 tisíc pracovních míst. Tento trend bez nám dostupných bližších a obecnějších faktických údajů pokračuje dál. Samozřejmě, že bude kdekdo tvrdit, že byla tato ztracená

místa nahrazena zahraničními investicemi a vznikem soukromokapitalistického sektoru. Kdyby byla, dovolíme si tvrdit, neexistovala by tak vysoká registrovaná i skutečná nezaměstnanost. Navíc neexistují přesná čísla o tom, kolik lidí z českých zemí i ze Slovenska odešlo kvůli sociálním a ekonomickým podmínkám od r. 1989 do zahraničí. Tito novodobí emigranti totiž nemají povinnost se nikde hlásit, z části udržují trvalé bydliště ve svých původních domovinách, z části pracují dlouhodobě v rámci stínové ekonomiky a konečně i existence EU a její „volný pohyb“ osob znemožňují přesné zjišťování těchto ukazatelů. Ze zkušenosti je však možné soudit, že z obou republik mohlo za dobu téměř 25 let odejít mimo jejich

hranice rozhodně více než 100 tisíc emigrantů, což má na výši nezaměstnanosti nezanedbatelný vliv. Jen pro příklad uvádíme, že z meziválečného Československa odešlo oficiálně (dle počtu vystěhovalců kých pasů) v letech 1920-1937 398 tisíc lidí, tisíce lidí však prchaly nelegálně.

Jestliže v r. 1989 existovalo v českých zemích 5,2 mil. pracovních míst a nyní jich je stěží něco málo přes čtyři miliony (pro zaměstnance, bez zaměstnavatelů a živnostníků), poskytuje nám to alespoň přibližný obraz toho, o kolik pracovních míst byla česká část rozbitého Československa v situaci přebytku počtu obyvatel připravena.

Pokračování příště...

Kolik máme „sametových“ úmrtí?- Pravda a láska dokud nás smrt nebo bezdomovectví nerozdělí

V České republice roste v posledních letech počet sebevražd. Na vině je podle lékařů ekonomická krize, bída, zvyšující se daně, stav společnosti, ale i jednání politiků, která v lidech vzbuzují pocity bezvýchodnosti.

Zatímco v roce 2007 spáchalo sebevraždu 1375 lidí, loni to již bylo 1828 osob. Častými důvody jsou pochybnosti, že by se společenský vývoj mohl nějak zásadně zlepšit a že by se stávající kapitalistická mašinérie mohla vůbec nějak změnit.

Nejvíce Čechů a Češek si v minulosti sáhlo na život v roce 1934, kdy zemi svírala hospodářská krize. Bylo jich 4007. Toto období Masarykovy éry je nám konzervativci ukazováno jako „-tický“ ráj, avšak počty mrtvých hovoří za vše: ráj pro Baťovce, bída pro lidi. Dnes je pro občana „stanné právo“, za cokoliv mu hrozí existenční zničení, zatímco s politiky, kmotry s lobbisty je jednáno jako s císař pány.

V Evropě existují tři modely vymáhání dluhů: německý, švýcarsko-britský a český. Všechny jsou sprostá kapitalistická lichva, avšak jen v ČR to funguje takto: dluh např. 1 000 Kč. soudní poplatek 700 Kč, náklady právního zastoupení v nalézacím řízení 6 000 Kč, náklady právního zastoupení v exekučním řízení 4 000 Kč odměna exekutora 9 500 Kč, celkem 21 200 Kč.

Je běžnou praxí ještě „počkat“ pár let a pak požadovat navíc sta tisícové úroky.

Každý rok musejí lidé na vymáhání zaplatit 40 - 60 miliard korun. Je to exekutorsko-právní lobby. Když jdete do zaměstnání, tak téměř všude požadují čistý trestní rejstřík. Ale na exekutorských úřadech se to jen hemží patnáctkrát trestnými recidivisty – hlavně násilníky, pokud jde o vymahače, zejména soukromých

organizací. Současná skrytá fašizace je o to horší, že je posvěcována naprosto slepými konzervativci, kteří nevědí co je septik, dokud do něj nepadnou. Za této fašizace a bezpráví upadají lidé do deprese. Ve společnosti je násilí.

Počty sebevražd v ČR:

rok 2006-1400 mrtvých, rok 2007-1375 mrtvých, rok 2008-1379 mrtvých, rok 2009-1464 mrtvých, rok 2010-1502 mrtvých, rok 2011-1589 mrtvých, rok 2012-1647 mrtvých, rok 2013-1828 mrtvých

Ročně umrznou cca 50 bezdomovců, zatímco v televizi nám pouští příběhy celebrit a zatoulaných psů. Celkový počet umrzlých či jinak pod širým nebem zemřelých lidí není znám. Střízlivým odhadem se však dostaneme na minimálně asi tisíc lidí od „sametu“. Další 40 - 50 tisíc lidí žijí v České republice jako bezdomovci a 100 tisíc je vystěhováváno. Zhruba třetina obyvatel absolutně nevystačí s penězi na základní věci. Důchodci, kteří desítky let budovali to, co se po roce 1989 rozkradlo, teď nemají na nájmy. Kam až toto zajde?

Zatímco za 40 let socialismu bylo ve společnosti spácháno 1390 vražd, tak za 24 let kapitalismu jich bylo spácháno 5500. Nejvíce – 313 v roce 1998. Lidé jsou různí a vždy se stávali otřesné činy, ale nikdy v takovém množství jako dnes. Například právě v roce 1998 bylo zabito 30 lidí v kauze lehkých topných olejů, nechtění svědci a spolupachatelé, kterým vylétla auta do vzduchu.

Ex-disident John Bok přiznává realitu: „Za bolševika jsem měl jistotu, že užívím rodinu.“ A dodává: „Stát ignoruje základní, úplně triviální věci. Lidé si mají utahovat opasky, omezují se různé sociální dáv-

ky, mateřské příspěvky, ořezává se zdravotnictví, studenti si mají platit svá studia. Když se podíváte na seznam politiků, tak devadesát procent jich studovalo před listopadem a zadarmo, z mých peněz, když jsem já byl daňový poplatník, z peněz dělníků a ostatních pracujících. Musím konstatovat, že jsem přesvědčený, že kdyby se komunisté dostali k moci, tak nebudou tak rozežraní a nebudou se nám tak vysmívat do ksichtu. A nebudou nám říkat, že se máme uskrovnit a přitom rozhazovat peníze svým kmotrům a poskokům. Vždyť je to urážlivé. Sice jsme neměli úplnou svobodu, ale měli jsme plně krámy všeho možného zboží, které jsme nepotřebovali. A věděl jsem, že svou rodinu užívím. A nepojedu na Kanárské ostrovy, ale do Bulharska.“ míní bývalý disident.

Shrnutí od roku 1990:

5500 vražd

1000 umrzlých bezdomovců

40 000 lidí spáchalo sebevraždu

550 000 lidí šlo předčasně kvůli buržoaznímu trhu do důchodu

600 000 oficiálně a 200 000 neoficiálně nezaměstnaných

3 500 000 lidí nemá na základní potřeby

Tedy skoro 50 tisíc lidí (krajské město) již poznalo pravdu a lásku až za hrob a většinou společnost i existenčně-pracovní bezpráví. A socialismu se vyčítá několik desítek zrádců a teroristů ze CIA „nesametově“ zastřelených na hranici. Zatímco u nás jsou počty mrtvých v desetitisících, tak v Evropě jsou za stejné období v milionech. Jen v prvních dvou týdnech v lednu 2014 v ČR spáchalo sebevraždu dalších 141 lidí. Kolik lidí ještě zemře, bude žít v bídě a stresu díky nenažrané tlamě kapitálu?

Úžeru nepovažujem za úspech, úspechom je spoločnosť bez úžerníkov!

Dovoľte, aby som reagoval na niektoré argumenty k článku o kandidátovi na prezidenta p. Kiskovi. V prvom rade si myslím, že autor textu poukazuje na fakt, že zarobené peniaze boli získané ÚŽERNÍCKYM KAPITÁLOM, teda bezprácnym ziskom na úrokoch.

Niektu nám tu vyčítal, že „trestáme úspech“ alebo dokonca, že „závidíme“. Nech sa na mňa nikto nehnevá, ale bezpráčne zarábanie na ľuďoch nepovažujem za úspech a ani sa oň osobne nesnažím. Mojím cieľom nie je vlastniť milióny, to by som bol v inej organizácii. Samozrejme, že všeobecne to nemôže byť zamerané len voči p. Kiskovi (to by sme boli voči nemu nespravodliví), platí to v kapitalizme všeobecne a je to v ňom legálne. Spoločnosť Quatro je uvedená len ako príklad. Ja si naopak myslím, že v budúcej spoločnosti nemá úžera čo hľadať. Je napr. normálne, že my, keď si berieme hypotéku, aby sme mali strechu nad hlavou, tak preplatíme banke aj 10 000 € navyše? Viete, koľko musíme na taký peniaz robiť? Úžera by mala byť NEZÁKONNÁ. Ale áno, nebyť tej úžernickej banky, tak by sme sa tlačili u rodičov, ktorí majú dom či byt ešte zo socializmu. Nie je to vydieranie?

Socialistická spoločnosť by si mala vážiť šikovných a vzdelaných ľudí a odborníkov, ale ľudí, ktorí len rozmýšľajú, ako zarobiť na druhých, takých absolútne nepotrebuje. Autor textu možno úmyselne

útočil, na úžernický kapitál, nakoľko pán Kiska **prezentoval** (myslím, že v jeho oficiálnych materiáloch) **Quatro ako pomoc občanom**, ktorí by si inak nemohli kúpiť tovary. Ak šlo naozaj len o pomoc, nemal dávať úroky.

Zaznel tu i argument, že keby to bolo bez úrokov, ľudia by brali viac – nemyslím si. Podľa mňa sa chce pôžičky každý normálny človek čím skôr zbaviť. A pokiaľ by to vrátili do koruny, nie, nešlo by o úžeru ani v tomto prípade.

Pristávam sa tiež pri argumente o tom, že ľudia kupujú nepotrebné veci. Zaujímalo by ma, či tí, ktorí toto písali majú doma len holé steny, nemajú práčku, sporák, chladničku alebo počítač, z ktorého napísali príspevok. Tí zrejme perú v potoku a varia v lese.

Je pokrytecké, ak niekto predražovanie a bezprácný zisk prezentuje ako dobročinnosť. Nemám rád pokrytectvo. Vyjadriť sa však aj k projektu DOBRÝ ANJEL – veľmi si želim, aby nik na svete netrpel smrteľnými chorobami. No na charitu a podobné akcie peniaze nedávam. Radšej ich dám do komunistického hnutia,

ktoré vyženie magnátov z oblasti zdravotníctva a farmaceutiky. Všetko je len kšeftom, lieky, ktorých výrobné náklady sú smiešne, stoja ťažké peniaze, stroje zachraňujúce život stoja rádovo milióny! Zdravotníctvo (ako aj celá výroba) má podľa môjho názoru slúžiť na uspokojovanie potrieb, nie na obracanie peňazí, ktoré mnohonásobne prevyšujú sumy vyzbierané ľuďmi v projekte Dobrý anjel.

Kde je teda viac „zla“? V našich článkoch alebo v tomto systéme, ktorého hnacím motorom je maximalizácia ziskov? Rovnako tak hektický životný štýl, v ktorom sa ľudia stresujú, dostávajú sa do existenčnej núdze, robia neraz dve zamestnania alebo sa stresujú ako nezamestnaní a k tomu jedia nekvalitnú kapitalistickú napichanú stravu, aj to prispieva k zhoršovaniu zdravotného stavu.

Fakt, či autor textu prispieval alebo neprispieval v minulosti na projekt Dobrý anjel, nakoľko bol označovaný za účelového klamára, som zisťoval. Autor skutočne je bývalým prispievateľom, o čom som sa presvedčil zhladením doručených e-mailov z projektu, kde je uvedené, akým rodinám sa peniaze odovzdali. Po zamyslení vlastne uvažujem, kde tie desiatky diskutérov brali istotu, že ide o klamstvo.

Stanislav Pirošík, predseda Vzдор-HP

Urobím všetko preto, aby ľudia dostali viac práce - preboha, len to nie!

Ako tak kráčam mestom, lemovanom billboardami prezidentských kandidátov, ktorí sľubujú modré z neba, zrazu som v nemom úžase zostal stáť. A zahľadel sa bližšie na billboard, z ktorého sa na mňa usmieval (skôr by sa mi žiadalo napísať, že prihlúplo škeril) pán Čarnogurský. Jeho nepríjemnú tvár, ako aj jeho politiku, má človek v pamäti stále, aj keď je z politiky už niekoľko rokov odídený do ústrania. Len teraz ho niečo osvietilo a rozhodol sa znova zo smetiska dejín vykuknúť do normálneho sveta, medzi bežných ľudí. Na tom by nebolo samozrejme nič zlé, pretože nie je ani prvý a ani posledný. A po svete behá veľa politických „zombíkov“. Čo ma však prinútilo zastať a zadívať sa na tento billboard, nebola ani tvár J. Čarnogurského a ani spomienka na jeho politickú minulosť. Dokonca to nebola ani úvaha o tom, prečo sa niekto z politického smetiska znova derie na svetlo, aby sa všetkým ukázal v plnej paráde.

To, čo ma zaujalo, bolo heslo ktoré žiarilo vedľa Jána Čarnogurského.

Vraj: Urobím všetko preto, aby

ľudia dostali viac práce.

Cítiac na sebe únavu po odpracovanej pracovnej zmeny si vravím: Tak toto snáď nie? Robí si ten pán z politického smetiska nemiestne žarty? Alebo je presvedčený o tom, že táto spoločnosť tak hlboko upadla, že si jeho zákerné heslo ani nikto nevšimne? Že ho nikto nepochopí?

Ľudia dostávajú viacej práce. A to neustále. Hovorí sa tomu zvyšovanie produktivity práce. Teda moderným jazykom. Zjednodušene sa to dá povedať tak, že za rovnakú mzdu chcú od vás stále väčší a väčší výkon. Chcú od vás, aby ste vykonávali viacej práce. Zvyšovanie noriem je bežná prax na pracoviskách. Ľudia dostanú minimálnu mzdu, ale je na nich robený nátlak, aby za minimálnu mzdu podávali maximálny výkon. Teda ľudia každým dňom dostávajú viacej práce. Už nechcú viac. Chcú za svoju prácu skôr väčšiu mzdu alebo plácu.

Je jedno ako to nazveme. Ale Nie viacej práce. Ak by to heslo malo mať vôbec zmysel pre bežného človeka, tak by

znelo skôr takto: Urobím všetko preto, aby viac ľudí dostalo prácu. Tak by to malo zmysel, i keď po pravde povedané prezident na splnenia takýchto sľubov nemá kompetencie. No aj tak sa to dá aspoň počúvať. Heslo v pôvodnom znení je výsmechom pracujúcim.

Preto, pán Čarnogurský, viac ľudí si zaslúži mať prácu a nie že si ľudia zaslúžia viacej práce. Ľudia si zaslúžia menej práce, kratší pracovný čas a vyššie výplaty. Toto sú naozaj veci, ktoré si zaslúžia. Zaslúžia si totiž, aby robili aj sami na seba, nie iba na vrstvu kapitalistov ako je tomu doteraz. My vo Vzodore hovoríme, že každý človek si zaslúži byť zamestnaný. Pretože chceme spoločnosť spravodlivú a nie takú, v ktorej ako otroci drieme na luxusný život pár vyvolených a pán Čarnogurský nám ešte drzo povie, že sa bude usilovať, aby bolo na náš chrbát naložené ešte viac. Nie pán Čarnogurský. Ďakujem, vráťte sa tam, odkiaľ ste prišli.

Lukáš ABRAM

Nad úlohou a perspektivou revoluční mládeže

Nejsou to volby do buržoazního parlamentu, které by měly být, obdobně jako maškarády v politických stranách, ústředním tématem revolučního časopisu mladé generace. Mladá generace hnutí se musí zamyslet nad svou vlastní situací. Nad včerejškem i nad zítřkem. A nejen nad výhrami, ale i nad prohrami a iluzemi.

Jaké je ale pojetí úlohy mladých zvenčí a naneštěstí i zevnitř? Zásadní chyba je, že se stále ještě pokládá každé hnutí mládeže, každá aktivita mladé generace v politické oblasti, pouze za jakési A, které jako dominantní B významným způsobem doplňuje aktivita nějaké rozhodující politické strany, bez které jakékoliv hnutí mladých pozbývá smyslu, bez které je všeckrá aktivita mladých zbytečná. Tato mylná myšlenka vede k nesmyslným a v dnešní době svou naivitou až idiotským iluzím ze strany „levice“ (což je podobně smysluplný pojem, který si musíme ujasnit), konkrétně v hnutí proletariátu, hnutí komunistickém v komunistickou stranu, která je značně zředěná transformací, reformismem a zájmy své aristokracie. Věřit v sílu frází, věřit v přání, která jsou zas a znovu přáním myšlenky, je skutečnou nesmyslností, vyplývanou energií a ztrátou času. Bylo by to stejně hloupé, jako říct sice pravdivou myšlenku, že odbory nemohou být vedoucí silou hnutí a revolučního procesu, a v té návaznosti dodat idiotskou tezi, že je pak jakákoliv aktivita odborů v čase neexistence skutečně avantgardní strany proletariátu zbytečná.

A v této pokřivené logice se čtvrtstoletí čeká na zázrak, čtvrtstoletí uzavřeně kritizuje a oportunisticky taktizuje od nikud nikam. I mnohdy radikalistická kritika strany je často jednou stranou těžce mince, neschopností odtrhnout se od vžitého. Nepomáhá tomu ani radikalistická fráze některých představitelů, jejichž „revoluce“ nepřesahuje mantinely pietního aktu a je ohraničena zdmi Olšanských hřbitovů. Jak omamné je uvíznout tam a mezi těmi, kteří říkají, co chceme slyšet. A iracionální v situaci, kdy reálně nic nedělají. Uměle vyrobený rozpor mezi teorií (v konkrétním případě teoretizováním) a praxí (v lepším případě této bídné situace praktikováním) je obdobně nebezpečný jako rozpor mezi nekritickým obdivem revolučního včerejška i se vším nerevolučním a protirevolučním, jak jej doba přinesla, a mezi dneškem, kdy „je svět jiný“. Právě neschopnost nejen správně třídně analyzovat dnešní dění, a to ještě co hůř, nejen celosvětové, ale konkrétní a místní s těmi citlivými detaily třídních střetů ne v patrech vysoké politiky a největších korporací, ale defacto ve vlastním

domě, ale také správné ideologické zhodnocení praktické a nastavení stránky činnosti vede pouze k oportunismu rekvizit, frází s radikalistickým obsahem, až naivní obhajobě čehokoliv, co je datováno minulým obdobím a celkově s oportunismem, že velkého jsme si užili dost a že je tato doba vpadatě nudná, maximálně, že připouští možnost nějakých donekonečna omílaných satirických kritik současně reprezentace, tedy povrchní kritika bezvýznamných loutek režimu v kvalitě koňského salámu.

Oportunismus v mládežnickém hnutí, projevený maloburžoazním radikalismem minulosti, který se vyznačoval nepochopením reality a upřednostňováním intelektuálských pozic ke světovým sociálním tragédiím před aktivní účastí v místním dění - frází zapřáhl do svého vozu oportunismus a radikální hodnocení světa skončilo před vlastními dveřmi. Nosiči popartového symbolu se stali přese všechno „kritické“ přívěskem partaje, která „dává prostor pro více názorů“. Nebudu popisovat konference, které před lety přinesly pro účastníky mnoho pozoruhodného, ale jež dnes slouží pouze jako ostrůvek povolené opozice se zásadními politickými a bohužel i lidskými mantinely. Do toho všeho dění v mládeži vstupoval ještě naprosto neefektivní a prostředky plýtvající aktivismus jako hračka k zabavení jedinců, podobně jako taktizování, koho a proč podpořit z oportunistů, kterým se ještě komunistická značka hodí k vlastní kariéře a životu na vysoké noze. Krásné, ale k ničemu. Dělal se jen to, co „baví“, nikoli to, co je třeba. A mezery se rozšiřovaly. Zaplněním diářů se záplatovala chybějící kreativita, chybějící citlivost k vnější realitě byla kompenzována uvíznutím v akváriu a přeceňováním vlastního významu bez ohledu na skutečnost. Docházelo k okouzlení cizími vlajkoslávami, ale také k nepochopení, že se vývoj zastavil na určitém bodě a že se tímto stylem nepohne dál.

Přes to všechno radikální se projevila neschopnost osvobodit se ze stranicových rituálů, z té jedné jediné mince formalismu a fatální neschopnosti – strachu pracovat reálně podle třídní skutečnosti a vidět dál nejen od formálně mistrovského popisu, ale do konkrétní změny. O tom, jak těžce se přes všechny sliby rodí jakási kulturní síla hnutí, není třeba mluvit. Těžko se rodí uvědomění, že nejsme součástí předvolebního koloritu, ale světového hnutí proletariátu. Marxologie nahradila marxismus, fráze obsah, aktivismus praxí, póza činnost. Šverma moudře na-

psal ve věku o dost mladším než někteří naši „kování“, že bychom se neměli učit jen z historie, jen z Října, jen z událostí v revolučním Rusku, ale z vlastní současnosti, jejíž třídní podstata je sice dost komplikovaná s různými jevy, které mohou ztížit orientaci, ale že právě toto pochopení může vést k výsledkům.

Odpovím tedy na úvodní otázku. Činnost komunistické mládeže má smysl. Nikoli s nebo bez strany, která je stejně jako KSČM nebo KSS revolučně mrtvá, ale s komunistickým obsahem, komunistickou prací. Nemá smysl vytažovat mrtvolu z hrobu. Organizace mládeže je líheň kádrů. Musí být. Jinak touha po revoluční změně bude jen v oddílu zbožných přání. Organizace mládeže se musí vyjadřovat, musí přinášet třídní stanoviska, nemůže být – jak si to ještě mnozí zakotvení v minulém období představují – jen jako volnočasový spolek, debatní kroužek nebo držáky na prapory. Dokonce se zde objevil nezdravý názor, že se vůbec nemáme vyjadřovat, že máme „vést jen mládež“, aniž by bylo řečeno kam. Tudiž i přes „revoluční“ rétoriku bychom vpluli do moře bezideovosti a ztratili bychom možnost organizaci vyprofilovat – a činností pro činnost bychom se pouze zabavovali. Nevyprofilovaná organizace však těžko vytvoří vyprofilované jedince – a že je potřebujeme nejen my jako organizace, ale my všichni jako společnost, o tom není pochyb.

Uvedli jsme konečně do provozu a hlavně povědomí skutečně revoluční tisk. Jeho formu můžeme obohatit, možnosti zefektivnit a vliv zintenzívnit. A zároveň musíme naše vlastní lidi vidět nejen jako ty, kteří ideologií utrací svůj volný čas, ale jako kádry, budoucí osobnosti revoluce. Krátkozraké vidění a lpění na zastaralém, na rekvizitách místo myšlenek a činů, je v tomto brzdou stejně jako mnohé pohodlné přežitky.

Naším cílem v žádném případě nemá být návrat k Leninovi a leninismu. Naším cílem musí být dohnání Lenina a leninismu. Ne dohnání s barvotiskovými šeríky vítězství, ale i přes konflikty a prohry k cíli. Ne dohnání slovy, ale v konkrétním životě a činnosti. Je to cesta, která nemusí být vhodná k opěvování, která je ale jako jediná životně nutná. Pro naši komunistickou myšlenku zítřka, pro nás i společnost, ke které patříme, protože jsme, jak říká komunista Romain Rolland, nikoli ostrov sám o sobě, ale vždy součást pevniny.

MPE

Hollý: Právo na minulost

Dlouhé mlčení zaviněné zapomněním leželo na raritním filmu „Právo na minulost“, který natočil v československo-sovětské koprodukcí slovenský režisér Martin Hollý v roce 1989.

Film poskytl asi nejdůležitější, byť vedlejší, roli herci Ladislavu Županičovi. Ten lituje, že se „Právo na minulost“ skoro vůbec nepromítalo. Zdůvodňuje to tím, že v minulém režimu nebyl zájem o kritické filmy, v tomto režimu zase vadí, že autorem scénáře a námětu byl novinář a především normalizační ministr zahraničí Bohuslav Chňoupek.

Autor námětu je další kuriozitou filmu vyprávějícím o osudu válečného hrdiny a komunisty, který utrpí díky „stalinismu“ křivdu, je vyhozen ze zaměstnání, jeho zásluhy nejsou uznávány, a je oceněn až po vlně „antistalinismu“ v SSSR, také na popud novináře (tím má být postava defacto mladého Chňoupka), který se jej snaží očistit a v sovětském hlavním městě sám odhaluje deformace sovětské společnosti a života těsně po Stalinově smrti.

Mužem do diskuze přinášejícím otevřenější a svobodnější projev je americký novinář zahraničně právě Županičem. Je odsouzen Stalin, probíhají rehabilitace, reportér se vrací do Bratislavy, válečný hrdina je vyznamenán až v Moskvě. Minulost je hozena přes palubu, odtud začíná spravedlnost. Souhlasím, že kritika a tím více sebekritika je potřeba jako sůl. Jen nemůže být zaměňována s pomlouvou.

Po formální stránce velmi kvalitní dílo však může vzbudit nepochopení po stránce historické a politické. Film je typickým – byť umělecky kvalitním – vkladem do perestrojkové doby svým výkladem historie, coby budování skutečné spravedlnosti a skutečného socialismu (bez Stalinova „carismu“ – fráze námi tolikrát slyšená) až po XX. sjezdu KSSS, jakoby všichni vojáci Rudé armády, odbojáři, partyzáni nebo zahraniční vojáci byli jen v kriminálech nebo pouze u lopaty.

Jakoby všichni kolaboranti zastávali většinu odpovědných stranických funkcí (kolik takových typizací a schémat jsme viděli po roce 90 v kině a televizi). Jakoby celý smysl boje proti fašismu vynikl až po odsouzení „stalinismu“, Stalina, který

válku vyhrál a kultu osobnosti, který na plné obrátky uskutečňovali jeho pozdější „kritici“ a hanobitelé.

„Právo na minulost“ spíš utvrzuje v pohledu, že naše minulost po roce 1945 a hlavně 1948 jsou jen samé omyly, samé ubíjení důstojnosti na minimum, samé bezpráví, kolem kterého byl zvenčí ráj. Rozpory, konflikty, souvislosti jsou nevyřčeny. Záměrně? Film je z roku 1989, v plném vleku perestrojky, která nenechala jedno dobré slovo ani o předchůdcích nedávných, (ve skvělém sovětském detektivním seriálu Konfrontace se mluví o „starém režimu“, sugerující dojem „splývání stalinismu a neostalinismu“, jemně spíš hovořící o v podstatě bezohledném vztahu k lidem v brežněvovském čase a konečném osvobození a vstřícného přístupu k lidem až po roce 85).

Klademe si otázku, zda i přes umělecky kvalitní formu, kterou ostatně vynikají i další Hollého díla (skvělý film Signum Laudis s Vlado Müllerem), může film ze zdravé kritiky postoupit do oblasti křivého zrcadla, deformovaného pohledu na minulá období. Jaká je potom etická hodnota díla? (Nemluvě o daleko vyhranějším a ve své podstatě antikomunistickým, jistě nálepkovaném „antistaliniském“, filmu tehdejšího předsedy KSČM (!) režiséra Jiřího Svobody Jen o rodinných záležitostech.)

Nakolik poukázání na oběti chyb může být zneužito na chyby většího rozsahu, na pomluvu éry jako celku, na rozseváání daleko nesprávnějšího myšlení, které nakonec skončí katastrofou. Nakolik je Hollého film natočený podle Chňoupkova námětu subjektivní vzpomínkou, nakolik dílem, nakolik subjektivním hodnocením a nakolik objektivní manipulací? Chňoupek sám sebe – dle vlastních zkušeností – stylizuje do mladého novináře vyslaného na stáž do Moskvy, kde píše o dění. To byl i jeho vlastní příklad. Novinář sleduje sovětský život v období XX. sjezdu, sociální problémy, které jsou neřešeny zřejmě díky „stalinismu“, nikoli kvůli vypětí hospodářství v čase boje o přežití nebo nepřezítí SSSR).

Jeho manželka z lepších poměrů stranické aristokracie na Slovensku zase „slepě věří v zásluhy Stalina“ a nechce slyšet kritiku na něj nebo dokonce říká, aby se taktó prostě nemluvalo, i když se „zločiny staly“. Oproti tomu příbuzný, sovětský vojenský prokurátor, hovoří o tom, že si revoluce jen usadila do trůnu dalšího cara, o tom, že je socialismus do teď – tj. do Chruščovova vystoupení – v podstatě jen systémem křivd a že jeho práce je poukázat na oběti, o kterých prý

dávno věděl.

Schémat jako letec v Anglii a pozdější komunista sesazený z funkce, bývalý voják Rudé armády – Čechoslovák házející lopatou v uhelných skladech, bývalý gardista ve vysoké stranické funkci, atp. - kolik takových typů jsme už viděli v pozdějších filmech nebo inscenacích, které mají nálepkou jako „antikomunistické“? Nakolik je pohled na poválečné období pohledem naivním, pomýleným a nakolik záměrným?

Nakolik to však byl pohled „obrozující socialismus“ a „pouze odsuzující hrubé chyby“ a nakolik pohled antikomunistický a socialismus pomlouvající a destruuující pochopíme, když byl film uveden do kin v říjnu 89. Za měsíc a půl se již nejen kritizovalo, ale pro jistotu bořilo.

Za dva roky ten, který položil základ perestrojce a tomuto stylu uvažování, dokonal své dílo rozpadem Sovětského svazu. Film zapadl hned po svém natočení. Nespravedlivě, protože je to film po řemeslné stránce kvalitní, podobně jako námět. Je to však skutečně minulost taková, jaká byla? Je to právo na skutečnou minulost nebo právo na její subjektivní popis? Právo na křivé zrcadlo? Můžeme politická nepochopení zohlednit u tvůrců jako např. Pasolinioho v jeho dokumentárním filmu.

Můžeme pochopit „antistalinismus“ u pokrokových filmařů západní Evropy, který jim byl naočkován díky sovětské zradě. Můžeme říct, že film je brán především jako umělecké dílo, nikoli jako učební pomůcka. Můžeme říct, že společenská kritika je nutná – pak by ale tento film v opravdovosti prohrál s Helgeho Studem z roku 1968, který pouze poukazuje, byť až na dřevě, na chyby ve výkonu politické funkce a dopady jejich zamlčování, nikoli na závadnost celého zřízení. Zatímco „Stud“ probouzí kritické myšlení, i když asi ne bezbolestně. „Právo na minulost“ nekritizuje, ale pod rouškou „vylepšení socialismu a nápravy chyb“ lže.

Lehko se dají pochopit chyby v jednotlivých postojích pokrokových intelektuálů, kteří byli od inkriminovaného dění příliš daleko, těžko pochopit takové vyložené deformace u lidí, kteří celé historické procesy zažili v jejich lůně. Pak si práva na minulost, která neexistovala, nemůžeme dopřát.

Aké je dnešné postavenie žien v spoločnosti, alebo zamyslenie jednej nezamestnanej ženy

Ako žena citlivo vnímam momentálnu situáciu. Všetko, čo sa dnes deje, na mňa tvrdo dopadá. Sociálne a ekonomické problémy sa v ženskej bytosti znásobujú. Aspoň ja to takto pociťujem. Môj osobný názor je, že sa medzi ženami nájde veľa matiek, pracovníčok, dcér a manželiek, pre ktoré je dnešný život veľmi náročný. Dnešná spoločnosť vytrháva zo ženy všetko, čo je pre ňu prirodzené. V rodinnom živote sa silno prejavuje negatívny vplyv existujúceho systému. Vidím to pri porovnaní 3 generácií žien – moja mama, ja a moja neter.

Dnešná žena

Začnem od seba. Mám 34 rokov. Vyдалa som sa ako 28-ročná. To som 9 rokov pracovala v popradskom Whirlpoole. Bývali sme v podnájme. Keď som mala 30, konečne sme sa ako tak finančne postavili na nohy a narodil sa nám syn. Po materskej sa mi už do pôvodnej práce nepodarilo vrátiť. Teraz som nezamestnaná. Jedinou výhodou je, že mám viac času na syna, ktorý už navštevuje materskú škôlku.

On to ešte celkom nechápe, ale vie, že mama je celé dni doma. Preto je mu divné, že musí byť v škôlke. Vidím, ako sa čuduje, keď ostatné mamy poobede o štvrtej nervózne priletia po svoje deti a ja som pokojná (navonok). Ostatné ženy, čo boli celý deň v práci (kde mali stresov až-až) sú nervózne, lebo ich ešte doma čaká starostlivosť o domácnosť. Ja ako nezamestnaná to stihnem cez deň. Ale čo by som dala za to, keby som mohla pracovať.

Žena kedysi

Teraz prejdem k mojej mame. Ona bola celý život robotníčka v Tatravagónke. Teraz je na dôchodku. Spomínam si na zvláštnu hrdosť, keď som vyslovovala, kde pracuje moja mama. Môj syn to ešte nezažil. Vie, že žijeme len z toho čo zarobí ocko.

Vtedy to v podnikoch muselo byť lepšie zariadené, lebo si nepamätám, aby

mama prichádzala úplne vyčerpaná. Ak ju niečo vyčerpávalo, tak to boli domáce práce. Veľmi jej však pomohlo, keď otvorili verejnú práčovňu. Ako staršia som jej pomáhala a domácich prác sa chytal aj otec a starší bratia. Vtedy už mala aj ona množstvo voľného času pre rodinu a seba. Ktorá pracujúca žena môže dnes o sebe toto povedať? Ak sa chce zodpovedne starať o rodinu, je zamestnaná dvojnásobne. Najprv v práci a potom v domácnosti. Času pre seba a rodinný život má minimum. To moja mama po strednej škole nastúpila do práce. Ako 24 ročná sa vydala. Medzi 25 a 30 rokom života porodila 3 deti (roky 1975 – 1980). V roku 1983 opäť nastúpila do pôvodnej práce, v ktorej postupovala až do dôchodku.

Prežila plnohodnotný pracovný a osobný život. Užila si mladosť, manželstvo, materstvo a prácu (hoci v tej to po roku 1989 už nebolo veselé). Realizovala sa ako žena, manželka, mama, pracujúca – prirodzené, prelínajúce sa etapy života ženy. Vždy bola rovnocennou a samostatnou osobnosťou. A taká je aj teraz. Akurát jej je ľúto, že má len dve vnúčatá. Dúfala, že od troch detí sa dočká viacerých. Situácia však bohužiaľ nedovolila.

Budúce ženy?

Pri tomto nízkom počte detí som sa dostala k nedávnemu zážitku s mojou netrou. Ona má 14 rokov. Jej triedna učiteľka má 27. Na občianskej sa učili o rodine. Dievčatám povedala, že ak chcú byť šťastné, tak si musia vybrať bohatých manželov a mať najviac jedno dieťa a aj toľko je luxus. Aj takto sa pôsobí na myslenie a hodnoty dospievajúcich dievčat – budúcich žien. Navyše na hodine boli prítomní aj chlapci. Ako to muselo pôsobiť na nich? Určite nie pozitívne.

Takéto vyvolávanie nepriateľstva a boja medzi pohlaviami k ničomu dobrému nevedie. Predstava, že jeden (spravidla muž) nosí domov peniaze a druhý (väčšinou žena) je na to odkázaný, patrí do starého prvorepublikového filmu. Bo-

hužiaľ je to realita dneška, spôsobuje to existujúci systém, ktorý potom tiež patrí do starého železa.

Vychovať zodpovedných ľudí, mužov – ženy, otcov – mamy, sa takto nedá. V manželstve majú žiť dvaja rovnoprávni ľudia, ktorí sa majú radi a nezištné si pomáhajú. Pracujúca žena je oveľa hodnotnejšia osobnosť, než zazobaná zbohatlická panička závislá na cudzích peniazoch. Tak som to vysvetlila aj mojej neteri.

Šťastím ženy je...

Šťastie ženy nie je, resp. nesmie byť závislé od peňazí jej muža, ale len od nej samej, od jej vlastnej práce. A ako príklad som jej uviedla práve moju mamu, ktorá za socializmu usilovne pracovala, a preto sa mala dobre. Áno, aj sa dobre vydala. Dobre sa vydať pre ňu znamenalo zobrať si toho, koho má naozaj rada. Nemusela uzavrieť manželstvo preto, aby zachránila svoju existenciu. Vďaka vlastnej práci bola, ako sa dnes hovorí, emancipovaná.

„Ale to vtedy muselo byť všetko iné,“ zaoponovala mi neter. Odpovedala som jej, že hlavne každý mal zabezpečenú prácu a jedine od jeho vlastnej práce záležalo, ako sa bude mať. Práve vďaka tejto možnosti slušne si zarobiť vlastnou kvalitnou prácou, bola babka finančne nezávislá. Rovnako aj dedko.

Preto sa zoberali z lásky a nie z ekonomickej vypočitavosti či nutnosti. Veľa z toho, čo bolo vtedy iné, musia ľudia získať naspäť. Iba tak bude skutočná rovnoprávnosť medzi ženou a mužom a vlastne všetkými ľuďmi.

Nepopieram, ani vtedy to nebolo ideálne.

Aj vtedy žili slečny čo sa “dobre” vydali za kariérnych funkcionárov, lebo mali vidinu bezprácného života v rado-vánkach. Väčšina tých manželstiev už neexistuje alebo nie sú práve najšťastnejšie. Moji rodičia sú stále spolu.

Jaroslava SAKLOVÁ

HLADÁME PRÁVNÍKOV !!!

Vzdor-hnutie práce sa z dôvodu rozšírenia kapacít právnej pomoci obracia na všetkých právnikov, ktorým nie je ľahostajná vykorisťovaná trieda, neraz podriadená svojvôli zamestnávateľov. Keďže množstvo riešených záležitostí sa zvyšuje, obraciame sa preto na Vás. Nemusí ísť výhradne o zastupovanie v súdnych sporoch, veľmi nám pomôže aj dobrá rada či právny výklad. Kontaktná adresa. vzdor-hp@vzdor.org
Ďakujeme všetkým, ktorí sa doposiaľ ozvali.

Čítaj, píš, rozširuj, organizuj sa!

Časopis si môžeš predplatiť na adrese:

redakcia@vzdor.org

Na danú adresu tiež môžeš posilať svoje námety, pripomienky, texty, polemiku i kritiku.

Pomníky predkú !

Jak pomníky predkú
továrny, podniky stojí
přec banda lotrů proti nim brojí.

Z práce, prospěchu pro lidi
mají jen legraci,
co předeek vytvořil
zvesela utrácí !

Holdují, násilí, štvání a hazardu,
lotrovinám !

Než slabším pomáhat
učí je okrádat
a místo k rozkvětu
vedou vše k rozvalinám !

Za byt a za vodu
dáš často celou mzdu
a ještě tě v něm jejich úchylný zplozenec
hnědým zvukem týrá !

Za kořist i jinde ve světě
všude lež za pravdu vydává,
rozeštvě, rozhádá třeba i bratrance,
neváhá střílet i do vlastních řad.

Jediným pravidlem je škodit a krást !

Je to opravdu všechno,
co můžeme svým dětem do vínku dát ?

J. Juráň, čitateľ Vzdoru

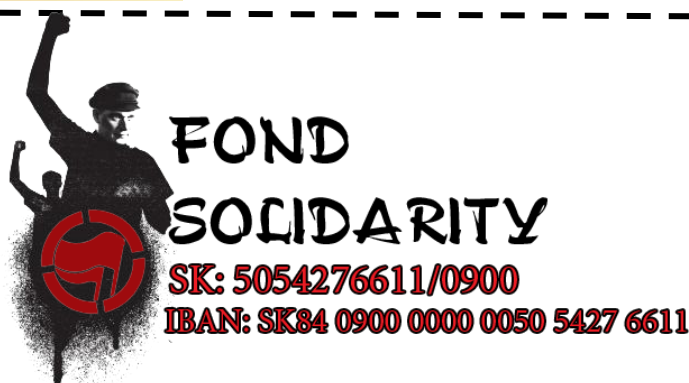
VZDOR

časopis vykorisťovanej väčšiny
<http://casopis.vzdor.org>

 Kominform

ČESKOSLOVENSKO

Československý komunistický videokanal na
YouTube „KOMINFORM CS“

Vážení priatelia, ako si už mnohí uvedomujeme, v dnešnom svete rozhoduje moc peňazí, a teda tí, ktorí ich vlastnia a obracajú. Jeden vplyvný človek si dokáže presadiť svoje aj proti miliónom obyvateľov krajiny. Trieda kapitalistov de facto ovláda celý svet a aj súčasný zákon a právo je na ich strane. Dokážu si platiť rôzne „nezávislé inštitúty“, masmédiá, farebné kontrarevolúcie a vojny. Aj Európska únia a jej politici sú úplne pod vplyvom mocných korporácií a všetko čo sa tu deje, deje sa v ich prospech a proti nám.

Keď začínajú kapitalistické politické strany, okamžite si dokážu zaplatiť funkcionárov aj na regionálnej úrovni a drahú kampaň. Sú plné papalášov a podporujú ich rôzne podnikateľské kruhy.

Na rozdiel od nich, my sme stranou, ktorá vychádza z ľudu a ľud chce nekompromisne obhajovať. Mnohí od nás akosi očakávajú, že keďže sme strana, tak máme aj peniaze a množstvo času venovať sa politickej práci. Pravda je však taká, že my **svoju činnosť vykonávame popri škole, zamestnaní alebo popri hľadaní si zamestnania**. Vykonávame ju podľa svojich možností čo najlepšie. Je vlastne pre nás aj istým uznaním, ak niekto napíše, že sme niekým platení. Je to dôkazom toho, že politiku robíme popri práci a škole tak, akoby to bola naša jediná úloha.

Ako naše hnutie rastie, zvyšujú sa aj požiadavky kladené na nás. Ozýva sa nám množstvo ľudí, či už študentov, zamestnancov, nezamestnaných i dôchodcov. Partnerské organizácie nás pozývajú na stretnutia doma i v zahraničí. Stúpa aj množstvo korešpondencie a organizátorskej práce. Ak chceme splniť dané požiadavky a posunúť sa ďalej, tak si musíme dokázať zaplatiť **aspoň jedného profesionálneho revolucionára**, ktorý sa politickej práci bude venovať naplno každý deň.

Obraciame sa preto s prosbou na Vás – všetci proti svojej vôli platíme z daní politickej strany, ktoré nás 25 rokov okrádajú, kapitalistické korporácie vyvážajú z fabrik, kde im pracujeme ako lacná sila, milióny do svojich vreciek. Teraz máme možnosť vedome a z presvedčenia podporiť človeka, ktorý bude robiť presný opak, nebude hájiť triedu otrokárov, ale triedu vykorisťovaných, do ktorej sami patríme.

Vyriešiť to môžeme tým, že získame množstvo ľudí, ktorí nám budú pravidelne posilať menšiu sumu peňazí podľa toho, ako sami uvážia. Naši vlastní členovia idú sami príkladom a okrem členských príspevkov budú tí, ktorí si to môžu finančne dovoliť, sami mesačne prispievať i na plat profesionálneho revolucionára.

Všetky prebytočné peniaze sa presunú do pripravovaného **fondy solidarity**, ktorý bude použitý na **priamu pomoc** triede vykorisťovaných, či už po stránke sociálnej, právnej alebo ďalších.

TRVALÚ MESAČNÚ PLATBU, môžete nastaviť na ľubovoľnú sumu (5, 10 alebo viac Eur). Ak do špecifického symbolu uvediete svoj email, budeme Vás 2x ročne informovať, ako s peniazmi nakladáme.

Číslo účtu: 5054276611/0900

IBAN: SK84 0900 0000 0050 5427 6611